

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

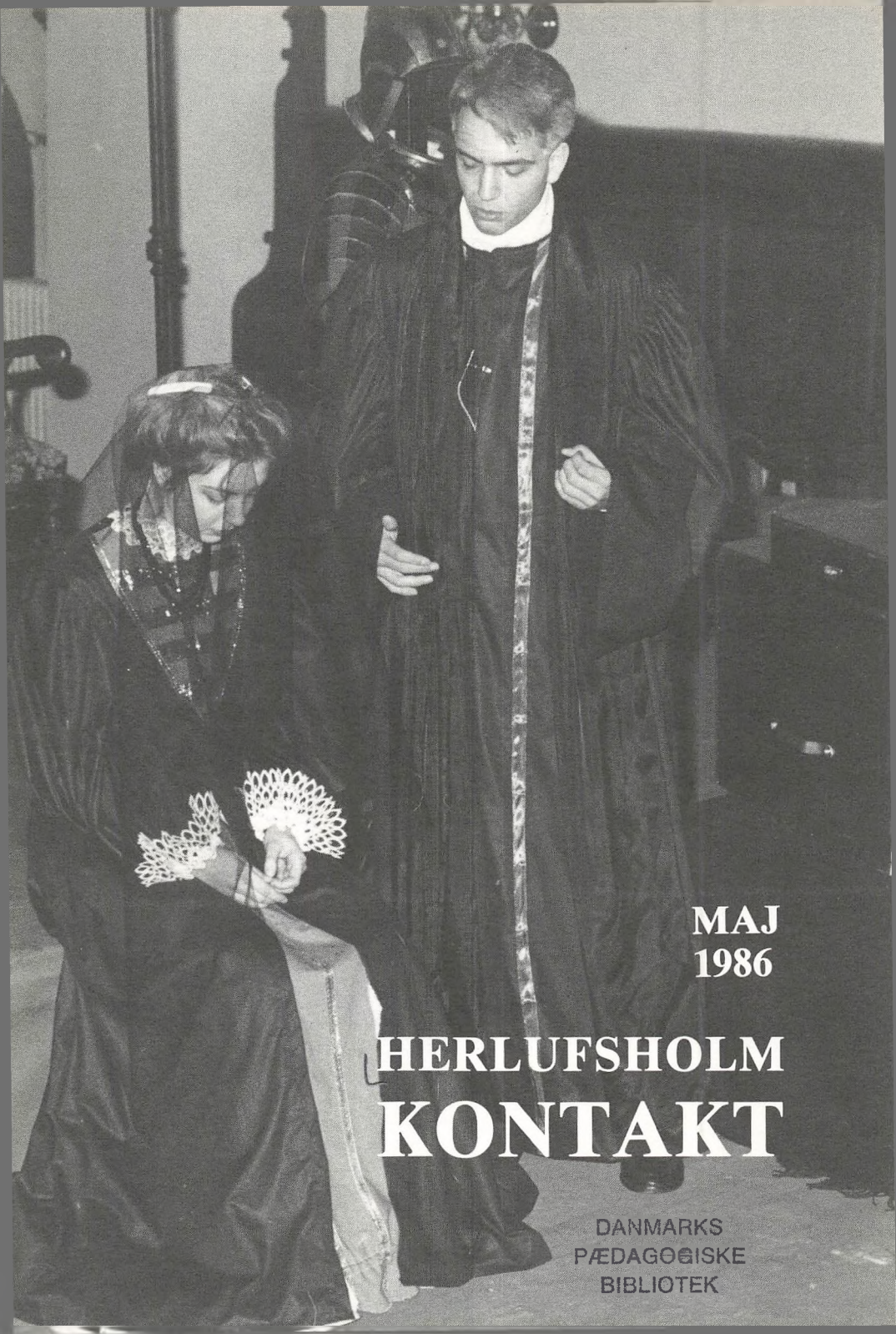
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MAJ
1986

HERLUFSHOLM KONTAKT

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Find rytmen!

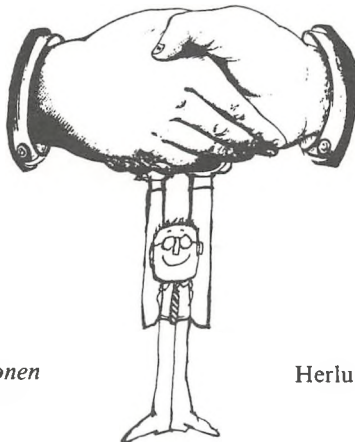
Som levende organisme har Herlufsholm sit pulsslag, sin rytme. Nogle af kosteleverne vil sikkert mene, den er udtrykt i »ryleren« - klokken, som markerer tidsskemaet døgnet rundt. Men det er langt fra hele sandheden.

Kontakt bringer på de følgende sider en mangfoldighed af stof, som kan fortælle læseren om flere slags rytme i skolens liv. først og fremmest elevernes. De unges hurtige, hektiske rytme: rejser, idræt, musik, arbejdspress, fester, glæder og sorger. Begyndere skal helst være veteraner in no time, på forkant med fremtiden! En livsrytme som tit spænder sig op mod en sejere, roligere, besindigere (sløvere?) - hos lærere og andre voksne. Tre-syv års forløb af stærkt liv imod »menneskealdre« af pligt og erfaring, forskrifter og påbud. Vejledning og gode råd! Eller råd og gode hensigter i det mindste. Det er to slags rytme, som *skal* kunne swinge sammen, hvis det hele skal lykkes. Det beror på ærlighed, på gensidig respekt og tillid, hvis de unge skal fornemme mødet med egentlig autoritet, og de voksne bevare troen på udviklingsmuligheder hos de unge.

Det *sker* heldigvis - selv om ingen kan garantere det. Og når det sker, vil man sammen kunne lytte til andre rytmer og signaler, som det kan være vigtigt at fange og tage stilling til: det kan være en flygtnings bitre erfaringer, en debat om gymnasiet i fremtidens samfund, kloge gæsters kloge ord, smukke oplevelser i kunst og musik - eller udfordringer fra tv-skærmen.

Men bag om det hele i livet på Herlufsholm findes en langsom, dyb rytme med mægtig gennemslagskraft: fortidens og historiens signaler. »Traditioner«, idealer, vidnesbyrd om handlekraft med ansvar og konsekvens. Generationerne som handlede *før* os, førte udviklingen derhen hvor vi står nu, og lagde en arv foran os. Men de handlede ikke *før* os. Arven og traditionerne må vi selv forvalte, med dømmekraft og mod og uden falsk respekt.

... fra Redaktionen

...fra redaktionen

Herlufsholm Kontakt

ÅRSBERETNING 1985 - 86

Rektor Gert Olsen

HERLUFSHOLM

Herlufsholm Skole er oprettet af Herluf Trolle og Birgitte Gøye den 23. maj 1565, men institutionen er langt ældre, idet skolen har sin rod i et gammelt benediktinerkloster, oprettet den 29. november 1135. Klosteret hed oprindeligt Næstved Kloster eller St. Peders Kloster, men senere kaldtes det i reglen Skovkloster. Klosters stifter var den sjællandske stormand Peder Bodilsen, hans moder og hans to brødre. Til klosters stiftelse bidrog desuden biskop Eskil af Roskilde, der skænkede klosteret forskellige indtægter, som ellers tilkom Roskilde bispestol. I 1140 forbedredes klosters økonomiske stilling væsentlig ved Erik Lams gavebrev af 21. marts; herefter fritoges klosteret for alle kongelige skatter, og desuden lagdes Næstved by ind under klosteret, således, at skatter, toldafgifter og bødeindtægter skulle betales til klosteret. Ved reformationen (1536) blev klosters gods inddraget under kronen. 1. juli 1560 foretog kong Frederik II og Herluf Trolle et mageskifte, således at kongen overtog Hillerødsholm (herefter kaldet Frederiksborg), mens Herluf Trolle og Birgitte Gøye fik Skovkloster, der samme år fik navnet Herlufsholm. Mageskiftet omfattede ca. 1/3 af det gods, som før reformationen havde hørt under klosteret. Det var dette gods, som det barnløse ægtepar Herluf Trolle og Birgitte Gøye i 1565 skænkede til oprettelse af en skole. Fundatsen var udstedt under den nordiske syvårskrig, og få dage efter udstedelsen gik Herluf Trolle, som var rigsdmiral, ombord på flåden og blev såret i et søslag mod svenskerne ud for Mecklenburgs kyst den 4. juni; han døde af sine sår den 25. juni.

Da skolen trådte i funktion i 1565 blev Birgitte Gøye skolens forstander. Skolens nuværende forstander er kammerherre, cand. jur. Aage Wolff-Sneedorff, Engelholm, Tappernøje (student fra Herlufsholm 1939).

Fra 1966 har skolen i gymnasiet optaget både drenge og piger fra oplandet som dagelever.

EKSAMINER 1985

Sproglig studentereksamen blev bestået af 37.

Matematisk studentereksamen blev bestået af 63.

14 elever aflagde folkeskolens udvidede afgangsprøve.

44 elever aflagde folkeskolens afgangsprøve.

Skolens kontor

Rektor Gert Olsen

Administrativ inspektør lektor Bj. Normann Jørgensen

Sekretær Eva Bardram

Studievejlederkontor

Lærerværelset

tlf. 72 60 97

efter aftale

7.30-11.30

8.30-11.30

tlf. 72 72 77

tlf. 73 97 73

Skolens lærere og personale

Skolens rektor: Gert Olsen

Administrativ inspektør: Lektor Bj. Normann Jørgensen

Lærerrådets formand: Adjunkt Hans-Jørn Bentzen

tlf. 72 07 08

tlf. 72 03 45

tlf. 59 41 18

Sovesalslærere:

Lektor Lars Bardram, Vuen

Præfeker:

Jørgen Ole Als, Henrik Bovin, Erik Udsen.

Overlærer Bent Zwergius, Egmontgården

Præfeker:

Erik Høeg, Nicolas Olszowski, Mikkel Pitzner.

Skolebygningens vestre sovesal: Overlærer Sten Løth

Skolebygningens østre sovesal: Lærer Jan Jensen

Præfeker:

Jens Brogaard, Poul A. Halberg, Michael Pagh-Schou

Museumsbygningen, 1. sal: Adjunkt Niels C. Koefoed

Præfeker:

Joachim Mynster, Ferdinand Zytphen-Adeler

Museumsbygningen, 2. sal: Adjunkt Carl Bruhn

Præfeker:

Frantz Willum Sørensen.

Adjunkt Niels Ulrichsen, Lassengården

Præfeker:

Peter René Seidel, Andrej Waltenburg.

Adjunkt Jørgen Hvidtfelt Nielsen, Birgitte Gøvegården

tlf. 72 10 98

tlf. 72 03 71

tlf. 72 76 13

tlf. 72 00 20

tlf. 72 32 66

tlf. 72 04 98

tlf. 72 04 30

tlf. 73 06 50

Fællesudvalget for 1985 - 1986

ELEVER: Dan Løhde Otzen (2.x), Peter Jannik Colquhoun (1.x), Peter Lisager Holst (10 kl.).

Elevrådsformand: Vibeke Nørgaard (3.a).

LÆRERNE: Hans-Jørn Bentzen, Normann Jørgensen, Niels C. Koefoed, Anna Sofie Hansen og rektor.

Ændringer i lærerkollegiet:

Pr. 1.8. 1985 er Jørgen og Lone Hvidtfelt Nielsen ansat som sovesalslærere på den nye pigefløj, Birgitte Gøvegården.

Pr. 1.10. 1985 er cand. scient. Pram Gad blevet kvotaansat ved Herlufsholm Skole.

Ved skolen er udover de nævnte følgende lærere ansat. De, som kun er delvis beskæftiget ved skolen står sidst:

Adjunkt Nils Aarsø (NÅ)	tlf. 73 18 05
Gymnasieoverlærer Vagn Andersen (VA)	tlf. 80 08 27
Lektor Wohlfahrt Andersen (WA) (studielektor)	tlf. 72 27 48
Lærer Poul Bentzen (PB)	tlf. 78 22 27
Adjunkt Bjørn Christensen (BC)	tlf. 73 84 65
Lektor Karen Fanø (KF)	tlf. 72 61 18
Adjunkt Helene Gottlieb (HG)	tlf. 61 71 78
Adjunkt Anna Sofie Hansen (SH)	tlf. 79 72 10
Adjunkt Hans Hansen (HH)	tlf. 72 86 31
Lektor Mogens Jensen (MJ)	tlf. 72 24 71
Adjunkt Sv. Krarup-Cristensen (KC)	tlf. 77 41 20
Adjunkt Jens Krogh-Madsen (KM)	tlf. 72 61 18
Lærer Bjarne Levin (BL)	tlf. 74 74 46
Lektor Carsten Levinsen (LE)	tlf. 72 26 13
Adjunkt Erik Anker Nielsen (AN)	tlf. 72 81 08
Adjunkt Louis Nielsen (LN)	tlf. 73 54 35
Lektor Mads Nielsen (MN)	tlf. 72 45 33
Lærer Benny Njør (BN)	tlf. 74 69 85
Lektor Kr. Olsen (KO)	tlf. 72 62 32
Adjunkt Marianne Olsen (MO)	tlf. 72 62 32
Adjunkt Ole Pedersen (OP)	tlf. 75 66 65
Adjunkt Jens Trandum (JT)	tlf. 72 71 28
Adjunkt Gunnar Væрге (GV)	tlf. 64 92 01
Overlærer Tage Aamodt (TÅ)	tlf. 72 06 01
Lærer Lise Casmose (LC)	tlf. 73 75 11
Cand. scient. Pram Gad (PG)	tlf. 72 88 95
Sløjdlærer B. Illum (BI)	tlf. 72 90 23
Lærer Jørgen Broe Løwe (LØ)	tlf. 75 16 13
Overlærer Erik Maribo Mogensen (EM)	tlf. 72 93 55
Pastor Niels Toft (NT)	tlf. 72 03 78

Tilsyn med fysiksamlingerne: Adjunkt Carl Bruhn.

Tilsyn med naturfagssamlingerne: Adjunkt Sv. Krarup-Cristensen.

Økonomiinspektør: Lektor Bj. Normann Jørgensen.

Bibliotekar: Lektor Lars Bardram.

Boginspektør: Adjunkt Niels Ulrichsen.

Skolens læge: Jørgen Larsen er ansat som skolelæge for en række skoler, deriblandt Herlufsholm, og foretager i denne egenskab visse rutinemæssige undersøgelser (især af 9. kl.) og fører tilsynet med forskellige sundhedsmæssige forhold vedrørende skolelokaler.

Desuden er Jørgen Larsen skolens huslæge.

Sygehus: Sygeplejerske fru Ragnhild Normann Jørgensen	tlf. 72 03 45
Køkken: Økonoma frk. Anna Elisabeth Jensen	tlf. 72 04 83
Linnedstuen: Oldfrue Lilly Braae Kristensen	tlf. 72 43 05
Varmecentral: Hr. Bent Madsen & hr. Kurt Hansen	tlf. 72 72 79

Ugeinspektionen ved måltiderne har været varetaget af følgende lærere:

I den store spisesal: Bj. Normann Jørgensen, Niels Ulrichsen, Jørgen Hvidtfelt Nielsen, Niels Chr. Koefoed og Mogens Jensen.

I den lille spisesal: Lars Bardram, Bent Zwergius, Jan Jensen og Sten Løth, Nils Aarsø.

Disciplene

Skolen har i april 1986 414 disciple. Heraf 239 kostskoledisciple, de øvrige er skolesøgende eller bor i forvejen på skolen.

I 1. gm er de elever, der har valgt tysk i stedet for engelsk betegnet med et T foran navnet. I 3. gs og 3. gm er de elever, der har valgt russisk i stedet for fransk betegnet med et R foran navnet.

I den følgende fortegnelse er disciplene anført klassevis i alfabetisk rækkefølge.

Nyoptagne er betegnet med*.

Kostelever i gymnasiet er betegnet med et K.

3. sa Klasselærer: Adjunkt Jørgen Hvidtfelt Nielsen

K	1 Jørgen Ole Als, Mons	11 Dan Flemming Mouridsen, Næstved	
	2 Maj Britt Andersen, Næstved	K	12 Vibeke Nørgaard, San Fransisco
K	3 Jens Brogaard, Bonn	K	13 Henriette Kirkhoff Olsen, Holbæk
K	4 Edvard Bæk, Svendborg	K	14 Michael Pagh-Schou, Oslo
	5 Nils Thomas Eilersen, Nice		15 Eva Rosenstand, Glumsø
K	6 Paul A. Halberg, Halmstad		16 Karin Rørbech, Næstved
	7 Birgitte Hermund, Næstved		17 Nanna Taksøe-Jensen, Brandelev
K	8 Erik Høeg, Auning	K	18 Andrej Waltenburg, Beograd
	9 Lene Jensen, Herlufmagle	K	19 Poul H. Østergaard, Albertslund
	10 Maj Charlotte Mathiesen, Fuglebjerg		

3. sb Klasselærer: Lektor Kristian Olsen

	1 Hanne Lundgren Bech, Næstved	13 Torben Christian Bentsen Nielsen, Næstved	
	2 Charlotte Birkelund Frederiksen, Næstved		
	3 Annetette H. M. Bech Jensen, Næstved	KR	14 Nicolas Olszowski, Charlottenlund
	4 Christina Ulrica Jensen, Næstved		15 Anne Overgaard, Næstved
	5 Kirsten Rung Jensen, Næstved		16 Tina Høilund Pedersen, Næstved
	6 Pernille Frost Jensen, Næstved		17 Anne Greve Petersen, Næstved
	7 Betina Justesen, Næstved	K	18 Mikkel Pitzner, Kokkedal
K	8 Trine Kiil-Nielsen, Tokyo	K	19 Laila Svendsen, Nice
K	9 Christina Helena Knudsen, Nice	K	20 Erik Udsen, Gentofte
R	10 Peter Linder-Hedegaard, Holte		21 Merete Winther Waring, Næstved
	11 Rikke Ulrich Lunau, Næstved	K	22 Ferdinand Zytphen-Adeler, Hellerup
	12 Søren Brilner Lund, Næstved		

3. mx Klasselærer: Adjunkt Hans-Jørn Bentzen

	1 Henrik Bang, Næstved	K	12 Joachim Mynster, Silkeborg
	2 Charlotte Bendixen, Næstved		13 Lars Egelund Nielsen, Næstved
	3 Carsten Bloch, Næstved		14 Mette-Lise Pedersen, Næstved
K	4 Henrik Bovin, Jakobshavn		15 Bo Dalberg Petersen, Næstved
K	5 Lars Egede Budtz, Rom		16 Carsten Pommer, Næstved
	6 Claus Børsting, Næstved		17 Elisabeth Grotum Rasmussen, Næstved
	7 Nicole Ann Gadiel, Næstved		18 Sanne Greve Rasmussen, Næstved
	8 Helle Groth, Næstved		19 Henrik Schnack-Petersen, Næstved
	9 Lene Ahrensborg Honoré, Næstved		20 John Christian Shirt, Næstved
	10 Karin Birgitte Jensen, Fensmark	K	21 Frantz Willum Sørensen, Grenå
	11 Annette Krogh, Næstved		22 Claus Thane, Næstved

3. my Klasselærer: Lektor Mogens Jensen

1 Kim Vincentz Andersen, Næstved	R	12 Dorthe Fischer Mathiesen, Næstved
2 Hans Erik Baggendorff, Luxemburg	K	13 Sofie Mollerup, Holte
3 Tina Bækgaard, Næstved		14 Lisbeth Bekker Nielsen, Næstved
4 Tina Donnerborg, Næstved	K	15 Frederik Ottesen, Charlottenlund
5 Maria Christina Duch, Næstved		16 Jane Kristine Enggaard Pedersen, Næstved
6 Morten Stanley Hansen, Næstved	R	17 Lars Thorslund Pedersen, Næstved
7 Peder Cabion Hansen, Næstved	R	18 Michael Stanley Pedersen, Næstved
8 Stefan Philip Hansen, Næstved	K	19 Peter René Seidel, Manila
9 Louise Høm, Frederikshavn	K	20 Lars Staune, København
10 Berit Linnert, Næstved		21 Mikica Zivadinović, Næstved
11 Jesper Løth, Herlufsholm		

4. sa Klasselærer: Adjunkt Jens Krogh-Madsen

1 Bernt Ivar Bille, København	K	9 Johan Mauritz Leschly, St. Heddinge
2 Jens Peter Bredholt, København	K	10 Lars Dencker Nielsen, Bangkok
3 Anne-Marie Ejlersen, Vanbonne	K	11 Lars Ingemann Pedersen, Zanzibar
4 Anneli Gjorup, Roskilde		12 Margit Sonja Pedersen, Præstø
5 Elisabeth Hansen, Ringsted		13 Anne Dorte Rasmusen, Næstved
6 Meghan Jakobsen, Tappernøje		14 Vibeke Snedgaard, Holløse
7 Line Kaas, Næstved		15 Pernille Uldall Urne, Næstved
8 Carsten Lemche, Virum	K	16 Iris Westerby, Herzliya

5. sb Klasselærer: Adjunkt Anna Sofie Hansen

1 Mette Haagen, Næstved		10 Maria Bruun Laursen, Næstved
2 Anders Henrik Hansen, Mogenstrup		11 Dorthe Bøchmann Mikkelsen, Næstved
3 Dorthe Irene Hansen, Næstved	K	12 Klaus Bo Nilsson, Dragør
4 Christoffer Ole Heering, Tureby		13 Henrik Oppermann, Nairobi
5 Anders Dorph Herbo, Hvalsø	K	14 Jan René Emer Petersen, Birkerød
6 Charlotte Gyldahl Jensen, Næstved		15 Birgitte Vibeke Rasmussen, Næstved
7 Ole Jensen, Næstved		16 Malene Louise Snedgaard, Rønnede
8 Susanne Renate Jensen, Værløse		17 Henriette Uldall Urne, Sønderby
9 Peter Grabow Kolding, Harare		18 Nicholas Paul Wood, Næstved

6. mx Klasselærer: Adjunkt Bjørn Christensen

2 Pernille Andersen, Næstved	K	10 Bjørn Abildgaard Jeppesen, Nykøbing F.
2 Margit Arvidsen, Næstved		11 Marianne Juncker, Næstved
3 Hildegaard Iuel Bastholm, Fladså		12 Birgitte E. Ilsoe Justesen, Rønnede
4 Michael Boldt, Næstved		13 Anne Katja Munch, Næstved
5 Ulla Duelund Christensen, Rønnede	K	14 Dan Løhde Otzen, Indonesien
6 Mark Dalhoff, Kenya	K	15 Michael Plaugmann, London
7 Lars Stecher Hansen, Næstved		16 Birgitte Haubach Smedegård, Rønnede
8 Steen Jacobsen, Næstved		17 Tom Stengade, Næstved
9 Kristian Henning Jensen, Næstved		18 Theresa Stoltze, Præstø

2. my Klasselærer: Adjunkt Helene Gottlieb

	1 Peter Krog Aage, Fuglebjerg	K	13 Finn Ommestrup Møller, Edingburgh
	2 Mette Hyllekrog Bendtsen, Næstved		14 Anne Merete Nielsen, Næstved
	3 Charlotte Bredsted, Næstved	K	15 Peter Henrik Nielsen, Frederiksberg
	4 Lisa Conradsen, Næstved		16 Annette Grønlund Olsen, Næstved
K	5 Thomas Patrick Graff, København	K	17 Julius Olsen, Næstved
	6 Michael Halbro, Næstved	K	18 Nils Christian Ranmar, Espergærde
	7 Helle Hansen, Næstved		19 Pernille Gundelach Rannes, Næstved
K	8 Jesper Hansen, Indonesien	K	20 Ulrik Schwanenflügel, Gentofte
	9 Jette Hansen, Næstved		21 Charlotte Schwarz, Næstved
	10 Marianne Jels, Næstved	K	22 Morten Zwergius, Næstved
	11 Dorthe Lærke Jensen, Næstved	K	23 Niels Østergård, Dragsholm
	12 Jesper Mathiesen, Næstved		

2. mz Klasselærer: Adjunkt Niels Ulrichsen

	1 Christian Søren Peter Agersund, Bonderup		13 Lars Skovbæk Jensen, Karrebæksminde
	2 Jacob Haastrup Andersen, Næstved		14 Carsten Jønck, Faxe
K	3 Jens Michael Vamberg Andersen, Rønne		15 Christian Krarup-Christensen, Vordingb.
	4 Niels Casper Andersen, Næstved	K	16 Jacob Zentio Larsen, Frederiksberg
	5 Bruce John Robert Borchorst, Næstved		17 Vagn Thrane Leth, Næstved
	6 Michael Djarnis, Næstved		18 Mads Madsen, Næstved
K	7 Adam Gade, Svendborg		19 Bo Stampe Pedersen, Rønnebæk
K	8 Anders Vilhelm Hall, Odense	K	20 Henrik Raahauge Serafica, Frederiksberg
K	9 Carsten Heinze, Toronto		21 Martin Torekov, Næstved
K	10 Christian Hemmingsen, Nærum		22 Niels Henrik Wulff, Næstved
	11 Jacob Peter Jacobsen, Næstved	K	23 Hans Jørgen Østergaard, Albertslund
	12 Kim Brandt Jensen, Næstved		

1. sb Klasselærer: Lektor H. Wohlfahrt Andersen

K	1 Peter Nellemann Adrian, Hornbæk	*	13 Pernille Kjær Marcussen, Næstved
K	2 Christian Bandier, Hellerup	*	14 Joclyn Mccahon, Australien
K	3 Thomas C. Bingen Christensen, Hellerup	*	15 Virginia Christina Mortensen, København
K	4 Thomas Guldager Christiansen, Mallorca	K	16 John Eddie Møller, Birkerød
K	5 Bettina Elsebeth Gagick, Cannes	K*	17 Karina Pitzner, Liseleje
*	6 Bettina Christine Stampe Holst, Præstø	*	18 Merete Ancher Rasmussen, Præstø
*	7 Katrine Møller Jensen, Dronninglund	*	19 Camilla Veronica Sass-Nielsen, Fensmark
*	8 Pernille Ditmar Jensen, Næstved	*	20 Caroline Hess Thaysen, Herlufmagle
K*	9 Ann-Sofie Sehestedt Juul, Ørbæk	K	21 Poul Adam Vieth, Paris
K	10 Kaj Helmut Kraft Kristensen, Bolivia	K	22 Peter Ward, Roskilde
K*	11 Julie A. Marina Salicath Laurance, Charl.	K*	23 Camilla Wern, Bruxelles
*	12 Lene Luttermann, Næstved		

1. mx Klasselærer: Adjunkt Marianne Olsen

	1 Anders Thomas Sune Agersund, Bonderup	K	7 Peter Jannik Colquhoun, Græsted
K*	2 Lisbeth Nedergaard Andersen, Klampenb.	*	8 Kis Maibritt Damgaard, Næstved
	3 Steen Erik Andersen, Næstved		9 Claus Klaris Hansen, Tappernøje
*	4 Ulrik Kirkeby Andersen, Næstved	*	10 Jimmy Stryhn Hansen, Næstved
K	5 Bjarke Bornemann Christensen, Ørnhøj	K	11 Christian Harboe-Hansen, Næstved
*	6 Lisbeth Hein Christiansen, Næstved	*	12 Birgit Elly Holm, Næstved

- * 13 Anders Jørgensen, Næstved
- K* 14 Søren Jermiin Kiersgaard, Ruds-Vedby
- K* 15 John August Kristensen, Singapore
- K* 16 Louise Kruse, Skagen
- * 17 Brian René Larsen, Næstved
- * 18 Eva Larsen, Næstved

- * 19 Lasse Joel Lowater, Næstved
- K* 20 Signe Cathrine Marschall, Sukkertoppen
- K* 21 Thomas Ditlev Nyegaard, Cannes
- K 22 Jakob Ulrik Schultz, Charlottenlund
- K* 23 Jannik Vaa, Northants

1. sa Klasse lærer: Lektor Carsten Levinsen

- * 1 Else Marie Andersen, Næstved
- K* 2 Marie-Louise Rosenstand Andersen, Ringe
- * 3 Lene Thorskov Andersen, Næstved
- * 4 Sara Baker, New Zealand
- * 5 Birgitte Bentsen, Næstved
- K 6 Jens Bo Bertelsen, Strøby Egede
- K* 7 Gitte Marie Didrichsen, Esrum
- * 8 Gitte Mølschow Holst, Næstved
- K* 9 Charlotte Høm, Sindal
- K 10 Christian Søndergaard Johansen, Rungsted
- ζ* 11 Axel Peter Lassen Landorph, Frederiksberg
- * 12 Anja Lygum, Næstved

- * 13 Bente Susanne Moesgaard
- * 14 Lars Nielsen, Næstved
- K* 15 Carl Christian Randow, Hellerup
- K* 16 Marianne Rehn, Skagen
- * 17 Charlotte Løfgren Ring, Næstved
- K 18 Mikkel Rohde, Holte
- * 19 Barbro Wivi Saul, Tappernøje
- * 20 Henriette Thane, Næstved
- K 21 Jens Vang-Lauridsen, Helsingør
- K 22 Johannes Viereck, København

1. my Klasse lærer: Adjunkt Louis Nielsen

- T* 1 Lotte Dickow, Næstved
- K* 2 Fatima El-Azm, Saudi-Arabien
- K* 3 Niels Rudolph Estrup, Skaføgaard, Mørke
- * 4 Caroline Garth-Grüner, Sparresholm, Holme-Olstrup
- K 5 Lars Allan Hansen, Djakarta
- K 6 Christian Ulrik Hauch, Holte
- K* 7 Allan Bjørn Jensen, Farum
- * 8 Henrik Peter Jensen, Næstved
- T* 9 Nanna Højgaard Jensen, Næstved
- KT 10 Tommy Jensen, Ny Solbjerg
- KT 11 Susanne Stæhr Johansen, Østerbro
- * 12 Martin Bonke Justesen, Næstved

- K* 13 Anne Sophie Kierkegaard, Gentofte
- T* 14 Ole Agnholt Markdal, Næstved
- KT 15 Peter Nellemann, Kolding
- * 16 Karsten Nielsen, Næstved
- * 17 Claus Jacob Rasmussen, Næstved
- T 18 Ulrik S. Rasmussen, Størlinge, Brandelev
- * 19 Thomas Roslyng-Jensen, Ganges Bro
- * 20 Signe Merete Skjoldager, Tappernøje
- K 21 Søren Villumsen, Californien
- T* 22 Betina Vinther, Næstved
- K* 23 Iwan Waltenburg, Beograd
- * 24 Alice Catharina E. Wassard, Vordingborg

1. mz Klasse lærer: Lektor Karen Fanø

- * 1 Hanne Arentoft, Næstved
- ζ* 2 Christian Emil Bruun, Brædstrup
- * 3 Jacob Clasen, Næstved
- * 4 Peter Haaning, Lundby
- * 5 Anne-Marie Gerd Hansen, Næstved
- * 6 Heidi Susanne Normann Hansen, Næstved
- * 7 Henriette Stampe Holst, Præstø
- * 8 Ellen Kirstine Højholm, København Ø
- * 9 Charlotte Skjødt Jensen, Næstved
- * 10 Hanne Høeg Jensen, Næstved
- * 11 Michael Dupont Jensen, Næstved

- K 12 Morten Raaschou Jensen, Stockholm
- K* 13 Jørgen Peter Johnsen, Virum
- K* 14 Anders Kjellberg, Tokyo
- * 15 Rasmus Aaen Madsen, Næstved
- K 16 Alex Boesen Nielsen, Slangerup
- * 17 Hanne Deckers Nielsen, Næstved
- * 18 Jesper Nielsen, Næstved
- * 19 Mie Maagaard Nielsen, Næstved
- * 20 Karen Eva Overgaard, Næstved
- * 21 Kristina Riegels Thomsen, Næstved

10. klasse Klasselærer: Overlærer Vagn Andersen

1 Martin Henning Brøsch, Rødovre	9 Peder R. Luntang-Jensen, Dunkær, Ærø
2 Nicolai Christiansen, Vedbæk	* 10 Nis Anders Beck Nielsen, Høve
3 Sijmen Johannes Dekker, Farum	11 Victor Næss Nielsen, Skovshoved
4 Axel Lennart Dinesen, Kokkedal	12 Jens Martin Skibsted, Paris
5 Thorbjørn Gregers Dinesen, Kokkedal	13 Jan Ole Tholstrup, Hørsholm
6 Peter Lisager Holst, Høve	14 Jeppe Bo Thygesen, Rungsted
7 Jens Høyer, Dronningmølle	15 Jan Bo Ulstrand, Ølstykke
8 Jan Poul Kortland, Holte	

9.A Klasselærer: Lærer Jan Jensen

1 Morten Engel, Holbæk	* 9 Kenneth Wig Nielsen, Ohio
2 Carl Johan Frederik Hansen, St. Galen	10 Thomas Toft Olesen, København
3 Mark Philip Hellenberg, København	11 Lars Skytte Petersen, Farum
* 4 Robert William Holst, Hamburg	* 12 Martin Poulsen, København
5 Ulrik Jeberg, Abu Dhabi	13 Christian Tage Priests, Nykøbing Mors
6 Mogens Alexander Krasilnikoff, Slagelse	14 Christophe M. Rasmussen, Humlebæk
7 Martin Niels Krogh-Poulsen, København	15 Fabien Francois F. Varming, København
8 Jesper Strange Nielsen, Næstved	16 Michael Peter Willumsen, København

9.B Klasselærer: Lærer Jan Jensen

* 1 Heine Højvang Andersen, Ishøj	10 Per Gaden Larsen, Marbella
* 2 Hans Joachim K. Baggendorff, Luxemburg	11 Carl Johan Madsen, Allinge
* 3 Roberto Hernandez Christensen, Haslev	* 12 Bo Palle Otzen, Indonesien
* 4 John William Cox, Frederiksberg	13 Christian Frænde Pedersen, Malaga
5 Jan Graversen, Allerød	14 Mikkel Pødenphant, Næstved
6 Michael Handevitt-Haar, Perth	15 Nikolai Manigoff Rasmussen, Humlebæk
7 Thomas Hedegaard Hansen, Hillerød	16 Jeremy Erik Rouse, København
8 Thomas Bruus Jensen, Silkeborg	17 Jens Kristian Ruding, København
9 Gregers Christian Juel, Nyborg	18 Anders Tranberg, Holbæk

8.A Klasselærer: Overlærer Sten Løth

1 Nicholas Boe Agdal, Vedbæk	10 Benjamin Jacob Stigkjær Nielsen, Odense
2 Jesper Høyer Andersen, Haslev	11 Alan Plauggmann, Trinidad
3 Nicolai Balslev, Tappernøje	* 12 Peter Roed-Sørensen, Charlottenlund
4 Thomas Stenbjerg Bernvil, Højbjerg	13 Philip Scot Sally, Bringstrup
5 Christian Steener Eriksen, Ålsgårde	* 14 Bjørn Lejre Stender, Horbelev
6 Klas K. Raaschou Jensen, Fakse Ladeplads	* 15 Lars Svensson, Vedbæk
* 7 Robin Køfoed Larsen, Greve	* 16 Mads Thornam, Vedbæk
8 Stig Sten Nybo Løth, Herlufsholm	17 Henrik Nicolai Valentiner, København
* 9 Hans-Christian Mordhorst, Viborg	18 Kenneth Pihl Wallin, Fensmark

8.B Klasselærer: Overlærer Sten Løth

1 Henrik Søren Heiber Andersen, Hørsholm	10 Christian Mellemtin, Hellerup
2 Philippe Ernest Baunøe, Frederiksberg	* 11 Jens Friholm Nielsen, Fakse
* 3 Thomas Billeschou-Hansen, Nr. Alslev	* 12 Jimmy Trygve, Lyngby
4 Jan Flyckt Bjørnsen, Hillerød	* 13 Jens Henrik Olesen, Gentofte
* 5 Christopher L. Caryesford, Rungsted Kyst	14 Bent Anthony Sally, Bringstrup
* 6 Michael Damgaard, Manila	* 15 Nikolaj Falcke Schierning, Humlebæk
7 Christian Adam T. Gottschalch, Københ.	16 Sebastian Sieck, Riyadh
8 Tobias Jens Kampmann, Skodsborg	17 Anders Wedel, Ipswich
* 9 Georg Emil Klem, Humlebæk	

7. klasse Klasselærer: Overlærer Bent Zwergius

* 1 Joachim Back, Virum	12 Thomas Schmidt Jørgensen, Nivå
* 2 Henrik Bakmand, Helsingør	13 Mikkel Franklin Kallesøe, Hamburg
3 Johannes Lorentzen Belling, Peking	* 14 Jesper Ditlev Kjærgaard, Æbeltoft
4 Allan Birnbaum, Nr. Søby	* 15 Marco Bang Mikkelsen, København
5 Morten Carlsen, Vallensbæk	* 16 Hans Mouzynsky, Korsør
* 6 Søren Christian Fæster, Rungsted	* 17 Jakob Henrik Nielsen, Frederiksberg
* 7 Svend Andre Gudiksen, Vangede	* 18 Morten Beck Nielsen, Fårevejle
8 Søren Gyving-Nielsen, Haslev	19 Ull Kim Storm Pallesen, Gl. Hølte
9 Mikael Iuel-Brockdorff, Charlottenlund	20 Jacques Christian Poulenard, København
10 Morgan Iversen, Holbæk	* 21 Christian Egede Saabye, Sandved
11 Peter Stæhr Johansen, København	22 Søren Østergaard, Asnæs

6. klasse Klasselærer: Lektor Lars Bardram

* 1 James Martin D. Blackwood, Faksinge	* 8 Thomas Heller Njor, Fensmark
* 2 Jens Christian Buhl, Nivå	* 9 Kim Pedersen, Præstø
* 3 Carl-Johan G. H. Collet, Lundby	* 10 Martin Ville Petersen, Asnæs
* 4 Paul Francis Dalgas, Farum	* 11 Mark Christopher Sally, Ringsted
* 5 Nicholas B. Hüttemeier, Charlottenlund	* 12 Tor Gøsta Håkon Skule, København
* 6 Christian N. Lorentsen, Cerrosdelaquila	* 13 Niels Garde Toft, Haslev
* 7 John Nielsen, Asnæs	* 14 Michael Pihl Wallin, Fensmark

Stipendier og præmier

Skolen råder over nedennævnte stipendier for gl. herloviaere: Stiftelsens Universitetsstipendium og Det grevelige Moltkeske Universitetsstipendium; tildeles uden ansøgning.

Nic. H. Knudtzons Rejsestipendielegat for Herloviaere og Gehejmeråd Halls Mindelegat, tildeles efter ansøgning stilet til forstanderen og indsendt til rektor inden 15. december.

Følgende disciple har fået tildelt stipendier og præmier: De Meyerske Eksamenspræmier 1985: Mikkel Rohde, Stefan Philip Hansen.

Den gamle rektors legat 1985: Stig Haldan.

Kammeratskabsstagerne (»Kagerne«) tildeltes: Poul H. Østergaard.

Ellipsen for 1985-1986 tildeltes: Edvard Bæk.

Gaver:

Carsten Jønck, 2.mz har foræret skolen 1 stk. pindsvinefisk til museet.

På 850-årsdagen for Skovklosters stiftelse holdt Herlufsholms Forstander selv »Trolletalen« ved morgenandagten i kirken. Herlovianere af idag ved i almindelighed ikke så meget om skolens katolske fortid, så denne specielle »Trolletale« var for en stor del viet en beskrivelse af denne periode, med særlig interesse for stormanden Peder Bodilsen.

PEDER BODILSEN

Aage Wolff-Sneedorff

Den 29. november 1135 oprettede den sjællandske stormand Peder Bodilsen sammen med sin moder, Bodil, og brødrene Hemming og Jørgen Næstved Sct. Peders Kloster, som senere blev til Skovkloster.

Selve stiftelsesdokumentet er gået tabt, men fra en afskrift 100 år senere kender vi hele dets indhold og ved derfor, at stiftelsesdagen var den 29. november 1135.

Klostret var ikke det første Benedictinerkloster i Danmark, men det er det ældste, vi kender oprettelsesdatoen på, og da der på mange måder går en lige linie fra Klosters grundlæggelse til Herlufsholm idag, er det med fuld ret, at vi fejrer 850-års jubilæet for Klosters stiftelse.

Hvem var så Peder Bodilsen, og hvorfor oprettede han Klostret?

Selvom det er begrænset, hvad vi ved om mennesker, som levede for 850 år siden, ved vi dog en del om ham.

Vi ved, at han var Sjællands mægtigste høvding. Navnet »Bodils søn« tyder på, at hans moder, Bodil, var af kongeligt blod.

Ifølge Saxo var han den mest indflydelsesrige mand på Sjælland, og også Roskildekrøniken omtaler ham med stor ærbødighed.

Han var ven med Knud Lavard og aktiv for at hævne mordet på ham. At han var højt anset fremgår klart af den rolle, han spillede, og af hans forhold til Konger, Bisper og landets ledende mænd i det hele taget. Hvor Saxo nævner ham sammen med Skjalm Hvides sønner, anfører han Peders navn først, og inden Absalons og Valdemar den Stores tid har Peder Bodilsens slægt åbenbart været mægtigere end Hvideslægten. Det kan også ses af, at Klo-

stret ved oprettelsen fik 4-5 gange så meget gods og værdier som det benedictinerkloster, som Skjalm Hvides sønner nogle få år senere grundlagde i Sorø.

Peder Bodilsen holdt huskapellan. Det var ellers forbudt alle andre end Kongen, Tronfølgeren og Biskopperne. Der krævedes en særlig biskoppelig tilladelse, og stillingen som Peder Bodilsens huspræst tjener i hvert fald een gang, vistnok endda to gange, som springbræt til en bispestol.

Han var meget religiøs og støttede Pave Gregor den Syvendes kirkelige tanker. De gik ud på, at samfundet blev styrket på Guds vegne af den åndelige og den verdslige magt, Kirken og Kongen, således at den åndelige skulle vise vejen og befale, mens den verdslige skulle følge og adlyde.

Grunden til klosterstiftelsen kan have været Peder Bodilsens glæde og taknemmelighed over, at det lykkedes Kong Erik Emune i 1134 Skåne at få hævn over Knud Lavards mordere. Der skete nemlig det, at Magnus faldt, og Kong Niels måtte flygte.

Peder Bodilsen var til stede, da Erik Emune i 1135 stiftede Ringsted Kloster, og det kan også have været medvirkende.

Da han oprettede klosteret og i de nærmest følgende år havde han nær forbindelse med biskop Eskil, som netop var blevet biskop i det ydsrige bispesæde Roskilde.

Om hans begrundelse for at oprette klostret siger han selv i stiftelsesbrevet:

»Opflammet af guddommelig kærlighed, gennemtrængt af Trøsteråndens dug har Peder Bodilsen og hans familie forøget Guds Hus'es glans og opført en bygning af ædle, trålende og kostelige stene på grundvolden af let, der bygges som en stad, hvori alle tilsammen har del. I denne jammerdal, i deres hjerter higen mod det høje, gør de - for at modtage meget til gengæld for lidet, him-

melsk løn for jordisk gods — Gud til deres medarving og overgiver foruden udstrakt jordegods kirken i Næstved med al dens Tilliggende til Gud og Sankt Peder, for at der kan indstiftes et munkesamfund efter den hellige Benedicts regl, og til livsophold for dem, der dér skal stride for Gud«.

Det var venen biskop Eskil, som udfærdigede oprettelsesbrevet, og han bidrog selv med store gaver i form af meget jordegods og fritagelse for afgifter af kirken i Næstved og et par andre kirker, og han overdrog klostret bispe-tienden af bl.a. alle klostrets daværende og fremtidige besiddelser i Roskilde Stift.

Takket være familien Bodilsens og biskop Eskils gaver kunne klostret straks træde i funktion, men allerede efter 5 års forløb blev dets stilling væsentligt styrket, da Kong Erik Lam den 21. marts 1140 i et gavebrev skænkede klostret meget betydelige privilegier. Gavebrevet forudsætter - allerede efter at kun 5 år var gået - et munkesamfund i fuld virksomhed.

Erik Lams gavebrev er det ældste af alle

Klosterkirken, foto Jan Ole Tholstrup, 10. kl.

danske dokumenter, som er bevaret i sin helhed. Det findes her på Herlufsholm.

Ved gavebrevet blev klostret og dets ejendom fritaget for alle kongelige skatter og Næstved By blev lagt ind under det. Alle kongelige skatter og toldafgifter af Næstved skulle betales til klostret. Næstved blev lagt ind under dets jurisdiktion. Klostret blev således byens overherre, og klostret, byen og hele dets daværende gods dannede en stat i staten, som var fuldstændig fritaget for alle byrder og afgifter.

Klostret vedblev at være Næstved By's overherre i 400 år, hele Middelalderen igennem helt op til Reformationen, da klostret blev ophævet.

De store gaver, som klostrets stiftere og Kong Erik Lam havde skænket, forøgedes stærkt i tidens løb helt frem til Reformationen. Både Konger, Biskopper, andre gejstlige og adelsmænd skænkede klostret gods, enten blot for at deres sjæle kunne blive frelst, eller for at munkene skulle læse messer for deres sjæle og derved lindre deres kvaler i Skærsilden og lette dem vejen til Saligheden.

(Forstanderens beretning om Herlufsholms katolske fortid fortsættes i et senere nummer).

SKOLENS ELEVER

Oversigten over skolens elever bringes traditionelt i KONTAKT's septemhernummer, men grundet klostrets 850 års-jubilæum, der også har påvirket udgivelsesterminer og indhold for KONTAKT, bringes den først i dette nummer. For sammenlignelighedens skyld angives dog tallene, som de så ud ved skoleårets begyndelse.

	75/76	76/77	77/78	78/79	79/80	80/81	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86
Elever i alt	327	362	371	424	446	459	467	480	444	438	428
gymnasiet	233	248	252	285	304	327	335	341	314	311	311
hovedskolen	94	114	119	139	142	132	132	139	130	127	117
kostskolen	163	190	194	221	217	212	217	227	218	216	241
dagelever	160	172	172	198	239	244	246	250	223	221	185
piger	85	97	101	126	142	137	142	138	142	138	113
antal spor i gymn.	4	4	4	5	5	5	5	5	4/5/5	5/4/5	5/5/4

(NB som sædvanlig medfører »hørerbørnene«, at tallet af kost- + dagelever ikke helt giver det samlede tal).

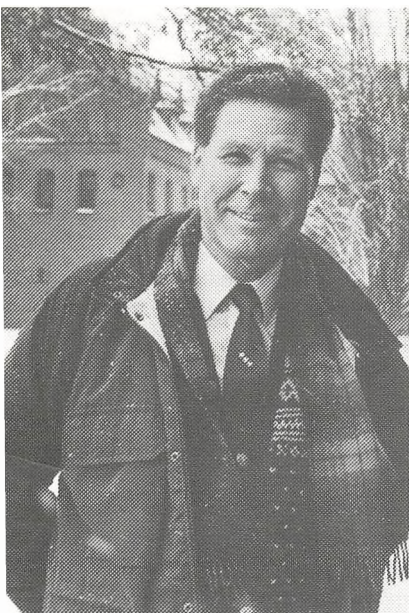
Faldet på 10 elever i forhold til sidste år skyldes udelukkende et fald i hovedskolens elevantal. Også for dagelevernes vedkommende er der tale om et fald, men dette kompenseres der præcist for ved en tilsvarende stigning i antallet af kostelever i gymnasiet. Denne stigning skyldes naturligvis, at der i året 85-86 for første gang i skolens historie er optaget pigekostelever (»piple«).

Som man kan se, afgiver vi til sommer 43.g'er, mens det forventes, at vi til næste år får 31.g'er. Alt andet lige vil det til næste år sandsynligvis medføre et samlet elevtal omkring 420 (i 3.g går der 84 elever, mens der nok vil starte omkring 75 elever i 1.g).

Betragter man perioden 1975-1987 under ét, kan tallene måske fortolkes således, at vi i perioden 1979-1983 havde et usædvanligt højt elevtal.

For at hjælpe amtet ud af det problem, som de meget store årgange medførte, optog vi i den periode særdeles mange dagelever (gennemsnitligt ca. 245 pr. år mod gennemsnitligt 175 pr. år i perioden før). Med de mindre årgange, der nu er nået gymnasiealderen, er amtets henvisningsbehov ikke så stort.

Man kan måske konkludere, at skolens størrelsesmæssigt vil nærme sig årene 75-79. Dagelevttallet vil nok stadig falde de næste par år, til gengæld vil pigekostelevernes tilstedeværelse betyde, at antallet af kostelever vil stige.

Rektor Gert Olsen.

Farvel og tak - Goddag og velkommen

Denne rækketitel er en statusopgørelse over skoleåret der svandt. Jeg vil derfor her benytte lejligheden til at sige tak til elever, lærerstab og alle andre ansatte ved skole og stiftelse. Tak for det store faglige arbejde og det store personlige engagement hver enkelt har ydet i de meget forskellagtede funktioner som Herlufsholm Skole og Gods rummer.

Til de elever der efter mange eller få års forløb forlader skolen skal lyde en tak for loyalt samarbejde og for god inspiration i dagligdagens dialog. Jeres navne er skrevet i skolens journaler, å murene og i vor erindring. Vi vil følge jeres færd med interesse og ønsker jer held og lykke emover.

Til de elever skal lyde et goddag og velkommen til nogle forhåbentlig gode og udbytterige arbejdsår på Herlufsholm. Jeg håber, at nye elever og deres forældre ved læsning af årsrækketitel vil føle sig orienteret om mange sider af skolen, dens holdning og aktiviteter. Herlufsholm forventer ikke, at man er et geni, men at hver enkelt møder op for at yde sit bedste.

Siden 1565 har Herlufsholm været kostskole for drenge i 6.-10. klasse og gymnasiet. Siden 1866 har Herlufsholm tillige været dagskole for piger og drenge i gymnasiet, og siden 1985 har kostskolen også modtaget piger i gymnasiet.

Kostskolens kapacitet er 250 elever, og undervisningskapaciteten er 400 elever.

Herlufsholm er primært en kostskole, hvilket indebærer at Herlufsholm er både et hjem og en skole. Den opdragende funktion der er knyttet til det at være et hjem, forudsætter naturligvis en holdning. Den er her forsøgt udtrykt i en formålsparagraf; men det skal understreges at holdningen er meget mere end det skrevne, den er udviklet i praksis gennem mange generationer af elever og lærere.

Skolens formål

Skolens »hjem« er det Herlufsholms opgave at få eleverne til at vokse i frimodigt samvær og glæde ved livet og naturen.

At udvikle elevernes medmenneskelige egenskaber gennem opdragelse i respekt for andres arbejde og meninger.

At udvikle elevernes selvstændighed og samarbejdsevne, lære dem at lytte, vurdere og tage selvstændig stilling.

At lære eleverne ansvarlighed for egne handlinger og hensyntagen til andre, for derved at forberede dem til en tilværelse som aktive borgere i det samfund de skal leve i - og sætte deres præg på.

Som »skole« er det Herlufsholms opgave gennem inspirerende og motiverende undervisning at udvikle hver enkelt elevs særlige evner og kreativitet. Ved at skabe gode arbejdsforhold og -vaner søger skolen at fremme arbejdslyst og fordybelse, selvstændighed og åbenhed. En høj prioritet har sprogundervisning, studierejser, udvekslingsstudenter o.a. som styrker den internationale orientering.

Tilbud til Det hele Menneske

Formålsparagraffer lyder ofte ambitiøse og kan være vanskelige at leve op til, men Herlufsholm er en privilegeret skole: her kan arbejde og leg udfolde sig under synlig påvirkning af smukke bygninger placeret i en vidunderlig natur.

Til at dække elevernes intellektuelle behov råder skolen over særdeles moderne og veludstyrede faglokaler og laboratorier suppleret med righoldige videnskabelige og historiske samlinger, læsestuer og bibliotek.

Også elevernes behov for legemlig aktivitet og udendørs fritidsbeskæftigelse har de bedste muligheder i gymnastiksal og boldspilhal, på sportspladsen og i skovene.

Herlufsholm d. 24.-4.-86

Gert Olsen

6. klasse. Bageste række fra venstre:

Michael Wallin, Paul Dalgas, Christian Lorentzen, Jens Buhl, John Nielsen, Kim Pedersen Niels Toft, Mark Sally. Forreste række: Thomas Njor, Martin Petersen, Tor Skule, Jame Blackwood, Nicholas Hüttemeier, Carl-Johan Collet.

1. mx. Bageste række fra venstre:

Brian René Larsen, Jakob Ulrik Schultzer, Bjarke Bornemann Christensen, Peter Jannik Colquhoun, Jannik Vaa, Thomas Ditlev Nyegaard, Christian Harboe-Hansen, Søren Jermin Kiersgaard. Midterste række: Ulrik Kirkeby Andersen, John August Kristiansen, Claus Klaris Hansen, Jimmy Stryhn Hansen, Lisbeth Hein Christiansen, Louise Kruse, Anders Sune Ager-sund, Steen Erik Andersen, Anders Jørgensen. Siddende: Eva Larsen, Kis Maibrith Damgaard, Lisbeth Nedergaard Andersen, Signe Cathrine Marschall, Birgit Elly Holm, Lasse Joel Lowater.

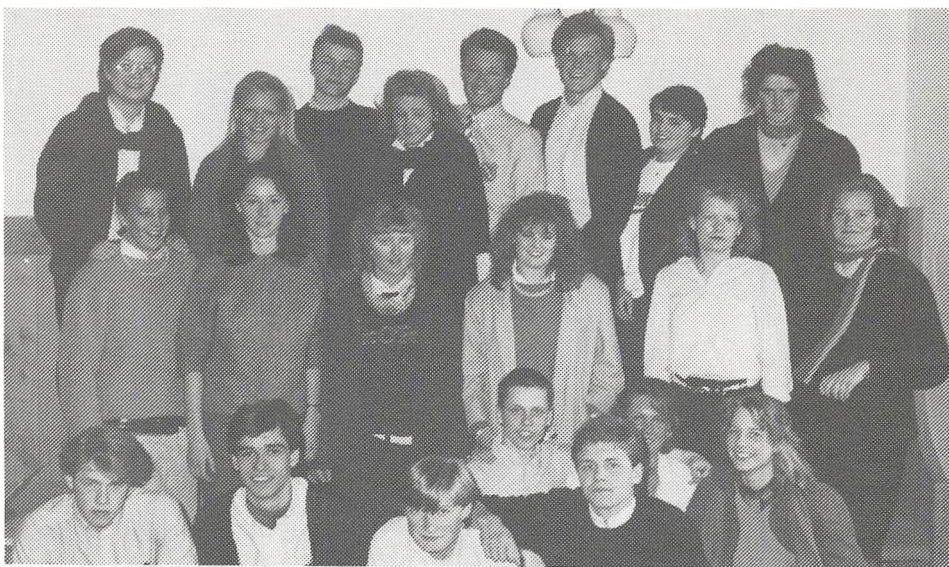
1. my. Bageste række fra venstre:

Peter Nellemann, Claus Jacob Rasmussen, Chr. Hauch, Ole A. Markdal, Susanne Stæhr-Johansen, Thomas Roslyng, Karsten Nielsen. Midterste række: Allan Hansen, Nanna Højgaard, Søren Willumsen, Fatima El-Azm, Niels Estrup, Lars Hansen, Henrik Jensen, Iwan Waltenburg, Ulrik S. Rasmussen, Anne-Sofie Kierkegaard, Alice Wassard, Martin Justesen. Siddende: Betina Winther, Signe Skjoldager, Lotte Dickow, Caroline Garth Grüner.

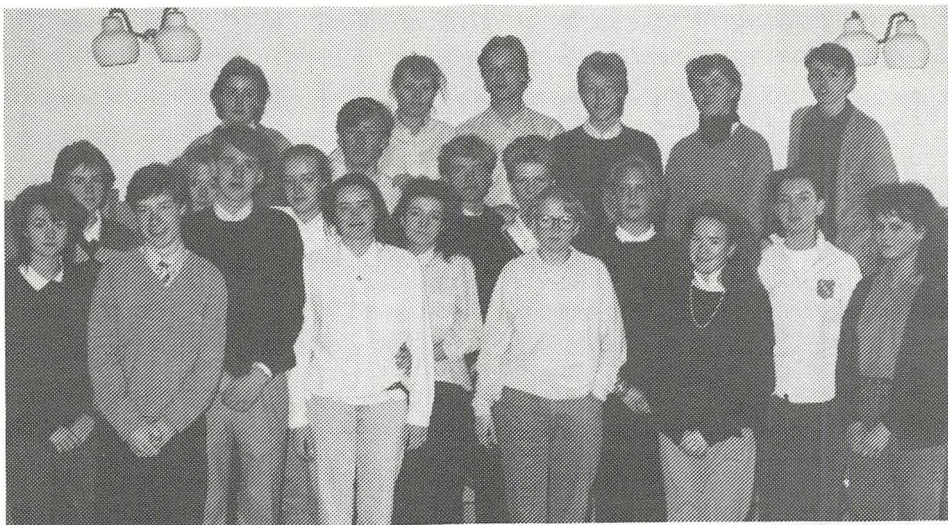
1. mz. Bageste række fra venstre:

Kristina Riegels Thomsen, Peter Haaning, Henriette Stampe Holst, Jacob Clasen, Morten Raaschou Jensen, Anders Kjellberg, Michael Dupont Jensen. Midterste række: Hanne Arentoft, Charlotte Skjødt Jensen, Hanne Høeg Jensen, Ellen Kirstine Højholm, Rasmus Aaen Madsen, Jesper Nielsen, Heidi Normann Hansen, Hanne Deckers Nielsen, Mie Maagaard Nielsen. Siddende: Christian Emil Bruun, Jørgen Peter Johnsen, Alex Boesen Nielsen, Karen Eva Overgaard. Fraværende: Anne-Marie Gerd Hansen.

1. sb. Bageste række fra venstre:

Camilla Wern, Karina Pitzner, Peter Nellemann, Bettina Gagick, Thomas Guldager, John Eddie Møller, Camilla Sass, Virginia Conway Mortensen. Miderste række: Marina Salicath-Laurance, Lene Luthermann, Kathrine Møller Jensen, Pernille Kjær Marcussen, Caroline Hess Thaysen, Sofie Sehestedt Juul. Nederste række: Adam Vieth, Peter Ward, Christian Bandier, Helmut Kaj Kraft Kristensen, Thomas Birgen, Bettina Holst, Merethe Rasmussen.

1. sa. Bageste række fra venstre:

Gitte-Marie Didderiksen, Henriette Thane, Carl Christian Randow, Axel Landorph, Jens Vang Lauridsen, Lars Nielsen. Midterste række: Sarah Baker, Charlotte Ring, Susse Moesgaard, Christian Søndergaard, Lene Andreassen, Johannes Vieréck, Barbro Saul, Charlotte Høm. Forreste række: Gitte Holst, Jens Bo Bertelsen, Mikkel Rhode, Else Marie Andersen, Birgitte C. Bentsen, Marie-Louise Rosenstand Andersen, Marianne Rehn, Anja Lygum.

FORSIKRING

Herlufsholm har tegnet en kollektiv elevforsikring for alle kostelever.

Følgende felter dækkes:

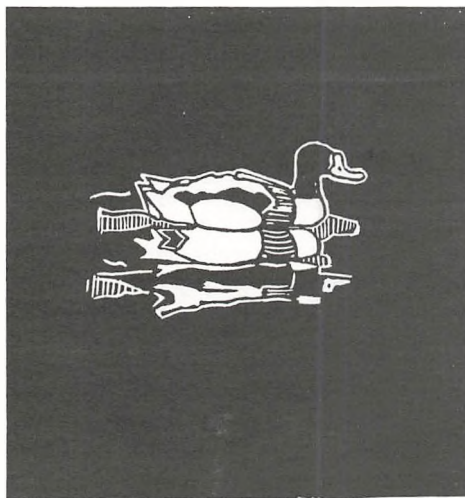
Brandskader, Vand- og stormskader, Indbrudstyveri, (dækning af rede penge er begrænset til 500 kr), Ansvarsforsikring, Ulykkesforsikring, som dækker i tilfælde af død, invaliditet samt skader på tænder.

Forsikringen dækker de på skolen optagne kostelever fra det tidspunkt, de som elever møder på skolen, til de efter kursets afslutning forlader skolen.

For forsikringen gælder de særlige vilkår for kollektiv elevforsikring, bl.a.: Indbo-, ansvars- og retshjælpforsikring er subsidieret og træder således først til i de tilfælde, hvor erstatning ikke opnås gennem en af forældrene eller eleverne tegnet forsikring.

Skolen har ingen glasforsikring, og familier som har glasforsikret, må i påkommende tilfælde selv gøre krav gældende.

Nanna Taksø-Jensen, linoleumssnit.

En af skolens erfarne sovesalslærere giver nogle indtryk af det liv eleven fra de yngste klasser kan vente på kostskolen.

MØDE MED SKOLEN

Bent Zwergius

Når en ny elev møder på Herlufsholm, er det et møde med en fremmed verden, og den lille ny skal på kort tid lære at leve døgnnet rundt i et tæt samvær med kammerater og lærere - et samvær på godt og ondt. Han skal vænne sig til, at visse lokaliteter har »underlige« navne, thi selvom herlovianersproget er stærkt på retur, så anvendes dets steds- og tingsbenævnelser dog stadigvæk, og han skal vænne sig til, at de dominerende figurer i hans tilværelse ikke længere er mor og far, men præfekt og sovesalslærer, hvilke sidste er den prunkløse, men vist typisk danske, oversættelse af det engelske »housemaster«.

Men lad os følge ham på en almindelig dag.

Den begynder på sovesalen kl. 6.55 med klokken infernalske kimen. Her på »Egmontgården« er sovesalen delt i to, hver med ca. 15 senge. Normalt er det et yderst fredeligt sted, men aftenen før en ferie *kan* det minde om folkeslaget ved Leipzig, når 30 disciple drøner rundt med hver sin hovedpuddel vildt svingende i hånden, mens de med et olmt blik i øjet forsøger at få gokket en præfekt en ordentlig en på frakken!

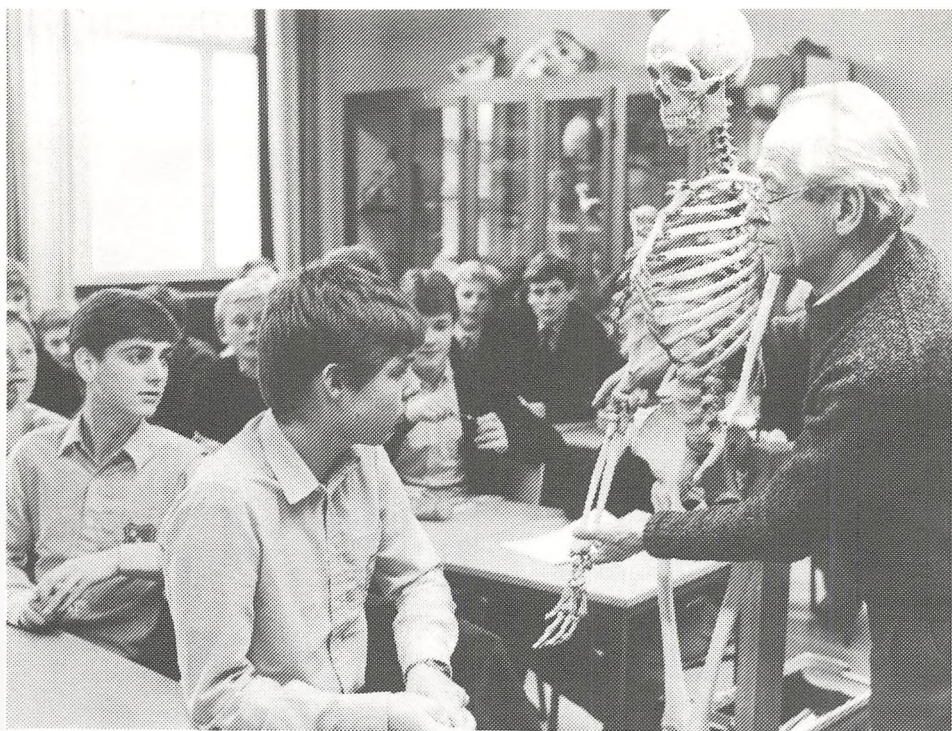
Imidlertid er det ikke pudekampe, der optager diplene på dette - i det mindste om vinteren - ukristelige tidspunkt, men derimod forsøget på at blive vågne. Dertil anvendes bruseren, men ikke for længe; den næste i køen er allerede utålmodig. Påklædningen foregår på hummeret, som deles med en klassekammerat; i teorien er tøjet aftenen før hængt på plads i skabet, praksis kan variere, og de rigtigt nervepirrende situationer opstår, når nøglen til skabet i nattens mulm og mørke har forpuppet sig, og man *skal* nå morgenbordet før kl. 07.20. Jeg mindes ikke at have set en dipel ved morgenbordet i underbukser; men nok nogle stykker, som afrundede morgentoiletet i skarpt trav på vej til Klosterbygningen og morgenbordets herligheder.

Fra kl. 8 til 14 eller 15 er der skolegang, hvorunder vi hørere forsøger at proppe lærdom og kultur ind i diplenes hoveder, og selvom vi ofte - privat - mener, at der i forvejen er optaget af TV-spil, walkman-musik og anden ragelse, ja - så sker det da, at vi har held med os.

En eller to gange om ugen er der by-dag; det betyder, at man kan tage til Næstved og besøge de småindkøb, som har samlet sig sammen i ugens løb, såfremt sovesalslæreren har underskrevet den »bleddel«, som diplen om morgenen før skolegang har anbragt på bordet ved hans kontordør.

Her er der rige muligheder for sammenstød, for det er ikke altid således, at sovesalslæreren og diplen har sammenfaldende opfattelse af, hvad er »småindkøb«! Jeg mindes en dreng - for år tilbage - som energisk hævdede, at en deodorant til 360 kr. hørte til i småtingsafd. Med en aflønningsform, som er identisk med de offentlige ansattes, kunne jeg ikke give ham ret - det blev han meget sur over!

Et kvarter over fire er friheden forbi for den dag - sådan da. Lal begynder, og vor nye dreng sidder ved sit bord på hummeret med sine skolebøger foran sig. Inden da har han muligvis - hvis han er sent på den eller et rodehoved, som har glemt at gå på *wc før lal* - hørt et par ytringer, udtalt af en ungersvend med spirende skægstubbe og overgangsstemme, som i ubesmykket vendinger opfordrede ham til at bevæge sig en anelse hurtigere. Kort sagt, han har mødt prækten. Denne sovesalslæreren forlængede arm, som uddeler belønninger og straffe (vist mest det sidste), hjælper med lektier (hvis han kan), mægler mellem stridende dipel og dækker over småforseelser, som sovesalslæreren helst ikke skal vide besked med. Sovesalslærere kan man leve med; man kan holde en lav profil,

Tage Aamodt underviser 9. klasse i biologi.

gemme sig i flokken og - i nogen grad - putte ham blå i øjnene for en tid; med prækten er det anderledes. Ham enten elsker eller hader man, der er ingen mellemvej! Enten er han en god kammerat, god til at lytte og god til at give én råd om livets uforståelige mangfoldighed, villig til at knibe et øje i, om det gøres nødvendigt; *eller* han er et dumt s..., som altid er på nakken af en, som altid er uretfærdig, og som helt har glemt sin egen rollings-tid! Som sagt, det er enten eller, mellemvej findes ikke.

Efter aftensbordet fortsætter læsetiden for de fleste, for andre er der frisløjd, og for nogle få - de dygtigste - er aftenen til fri disposition. Fri og fri - de må selvfølgelig ikke gå i byen, men der er jo »tanken« og »hallen«, begge oaser, der ligger indenfor de grænser for fri bevægelighed, vi har udstukket for de små. Som man måske kan forstå, er det steder, hvor usselt mammon kan omsættes til vigtigere sager - i det mindste vigtigere for en

12-14 årig knægt, hvor efterveerne af sutte-refleksen endnu spøger.

21.30 ligger vor lille ny helt så atter i sin seng på den store kolde sovesal. Prækterne har - igen - bedt ham rubbe sig, sovesalslæreren har givet nogle meddelelser, som han godt ved, at diplene har glemt næste morgen, hvorfor han gentager dem i første lektion, og efter at have formanet alle til at sove godt og tørt, vandrer prækter og sovesalslærer ned. Måske går de hver til sit, måske sludrer de over en pilsner, eller måske er de blot trætte efter 14½ times konstant ansvar for en flok lopper, som nu - måske - sover.

Eller slås med puder.

Så tager vi en time mere, hvor misdæderne står i dybe tanker på gangen og funderer over livets uretfærdigheder og de voksnes træskhed - tænk, de lyttede ved døren! Men det ved vor lille ny helt ikke.

HAN SOVER!!!

EN VANDRING GENNEM HERLUFSHOLM

Mogens Jensen

Herlufsholm 1885.

III. Jørgen Bredekilde.

Jørgen Bredekilde

For at få det rigtige indtryk af Herlufsholm bør man begynde sin tur ved den gamle hovedindgang: Ad Nyvej - altså ude ved alleen med kirkegården i ryggen. Som indgangs»port« er der 2 huse: et stort med takkede gavle og et lille meget smukt hus, som engang i 1700-tallet fungerede som sogneskole. Begge er nu boliger for ansatte ved Herlufsholm. Det lille hus har i de sidste 50 år været organistbolig for den samme mand.

Længere fremme har vi på højre side en forholdsvis lang, lav bygning. Det er skolens sygehus, hvor også skolens sygeplejerske, bor. Den store bygning på venstre side er den gamle biblioteksbygning. Lidt længere fremme ses på højre side den ståtelige, gule rektorbolig, men lige før denne en stump af en mur med en port i. Det er det ældst bevarede på Herlufsholm, nemlig rester af muren, som omgav klosteret - det Skovkloster, som er

grundlaget for det hele. Selve klosterbygningen, som den stadig kaldes, udgør de 3 fjeje af det firlængede kompleks, hvor kirken er den nordligste fløj. Klosterbygningen, der i sin nuværende skikkelse er fra slutningen af forrige århundrede, rummer køkken og vaskeri, linnedstue, spisesale og gamle festsal samt faglokaler for musik og formning. Desuden er der en lejlighed, som forstanderen har rådighed over, og som også bruges til repræsentative formål.

Umiddelbart foran os ser vi nu en stor hvid bygning. Det er skolebygningen, hvor der i stueetagen findes klasselokaler for grundskolen samt faglokaler for geografi og historie og et datarum, hvor skolens datalogiske udstyr er samlet. På de andre etager er der sovesale og værelser for 8. og 9. klasse samt lejligheder for 2 lærere.

Står man med front mod skolebygningen, har man umiddelbart til højre for sig en lille sø med 2 svaner. Den kaldes Stark og er en rest af det system af karpedamme, som fandtes i klostertiden (1135-1536).

Længere ude til højre ser man den gule godsforvalterbolig, hvor skolens og godsets administration har til huse.

Til venstre for skolebygningen går en lav, rød bygning ud. Det er Lassengården, som er en af kostafdelingerne for gymnasieelever. Den blev bygget i 1956 og betegnede det første skridt i den omfattende restaurering, som siden da har fundet sted på skolen, og som først må betragtes som foreløbig fuldendt i 1985. Navnet - Lassengården - har den til minde om en af skolens gamle elever, Anders Lassen, der i 2. verdenskrig var en af de højst dekorerede soldater i den engelske hær, bl.a. fik han, hvad der er yderst sjældent for en ikke-engländer Victoriakorset. Pengene til Lassengården er skænket af hans far, Emil Lassen, som dermed startede sin virksomhed som skolens største donator i nyere tid.

Nu fortsætter vandrigen. Man går ad den lille brolagte smøge mellem skolebygningen og den røde museumsbygning, kaldet sådan fordi den rummer skolens meget store naturhistoriske samling og den sjældne samling af gamle fysikapparater. Derudover er der faglokaler for biologi, fysik og kemi. På 1. og 2. sal er der sovesale og værelser for gymnasieelever.

Når man er kommet igennem smøgen, breder til venstre Røde plads sig ud. Vi er nu i den afdeling af skolen, der er bygget efter 1965. Vi går midt ud på Røde plads med ryggen mod skolebygningen. Lige foran os ser vi den vældige Helenhal, som er sports-, fest- og teatersal med foyer foran, som benyttes i frikvartererne og som frokostlokale for dageleverne.

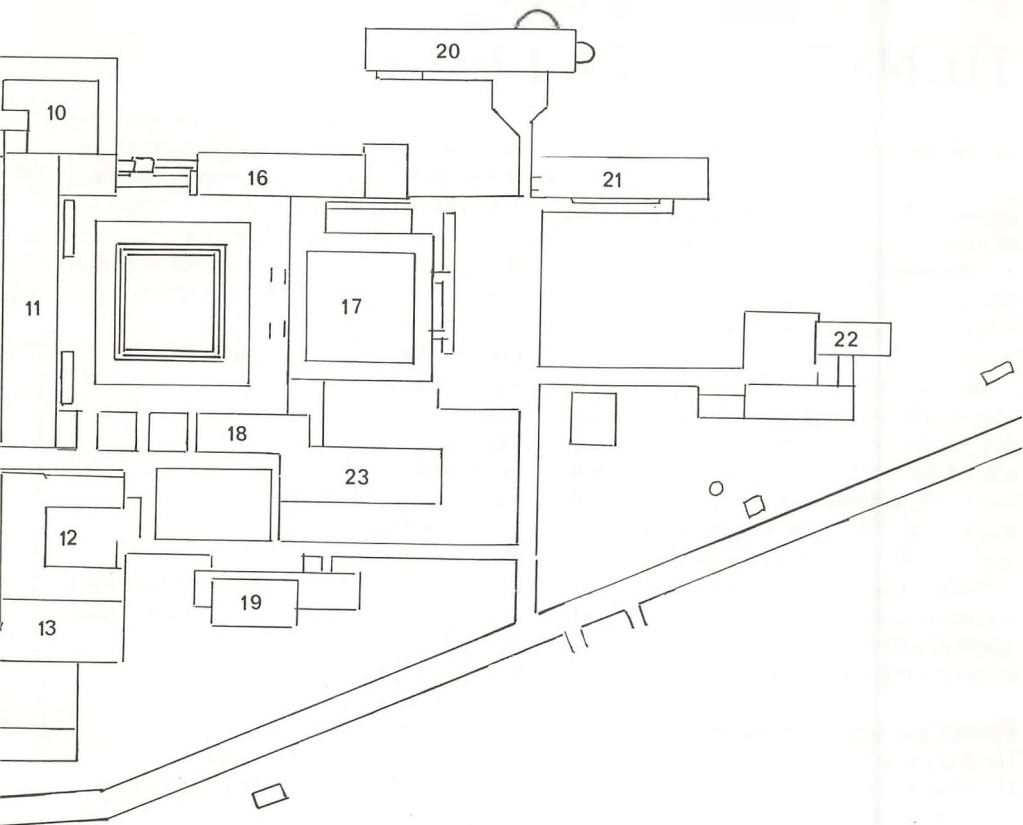
Bygningen mod højre indeholder gymnasiets undervisningslokaler, som er fagopdelte, og desuden findes der i bygningen rektor- og inspektørkontorer, lærerværelse samt bibliotek.

Bygningen til venstre, Egmontgården, er

1 Lærerbolig	13 Fysiklaboratorier
2 Lærerbolig	14 Godsforvaltningen
3 Bibliotek	15 Lærerbolig
4 Sygehus	16 Egmontgården
5 Varmemesterbolig	17 Helenhallen
6 Herlufsholm kirke	18 Administration
7 Klosterbygningen	19 Gymnastiksal
8 Rektorboligen	20 Birgitte Gøye Gård
9 Store fiskepark	21 Vuen
10 Lassengården	22 Varmecentral
11 Skolebygningen	23 Nye klassefløj
12 Museumsbygningen	

bolig for elever fra 7. klasse plus en lærer.

Lidt skjult ude mod højre er en enkeltstående bygning. Det er gymnastiksalen, Galen kaldet i det lokale sprog.

Hvis man nu går igennem og kommer ud på den anden side af bygningerne, står man ude bag Helenhallen. Det første, der falder i øjnene, er det store solur på den røde flade. Soluret er en gave i anledning af institutionens 850 års jubilæum i 1985.

Vender man nu ryggen mod dette - ansigtet altså mod syd - ser man til venstre 2 bygninger, der ligner Egmontgården. Den første lidt tilbagetrukne, er Gøvegården - stedets nyeste bygning. Det er pigernes afdeling. 30 piger

har her smukke værelser. Plus sovesale samt masser af aktivitetsrum og hyggekroge. Også her som i alle andre kostafdelinger bor der en lærer. Den næste bygning, som af ydre er identisk med Egmontgården, er Vuen. Her bor eleverne fra 6. klasse. Den er mere indrettet på fælles samvær end de andre afdelinger. Man skal »vænne sig til« kostskolelivet, bl.a. det altid at være mange sammen.

Vandtårnet lader sig let identificere. Det specielle ved det er, at der øverst befinder sig et astronomisk observatorium, flittigt benyttes af interesserede ved passage af Halleys komet og andre spændende begivenheder.

ET PAR ORD MED PÅ VEJEN TIL NYE ELEVER I 1.G

Anna Sofie Hansen

For den, der skal begynde i gymnasiet efter sommerferien, er det naturligt at have store forventninger. Herlufsholm Skole kender selvfølgelig nogle af disse forventninger og arbejder på at opfylde så mange af dem som muligt.

Vi kunne nøjes med at sige velkommen og udtrykke håbet om godt samarbejde for så at lade vore nye elever gøre erfaringerne på egen krop. I dette nummer af Kontakt har vi imidlertid valgt at belyse nogen af de problemstillinger, som vi som elever, lærere og studievejleder møder og arbejder med i 1.g.

Nedenstående er uddrag af samtaler, som jeg som studievejleder og dansklærer har haft med mine elever, men citaterne er overvejende hentet fra udtalelser i 1.b, 2.b og 3.x.

Forskel på dag- og kostelever?

Hvordan former livet sig for en kostelev? Hvordan er det at være dagelev på Herlufsholm Skole? Er der overhovedet en forskel?

»Ja, det er der«. Svaret falder hurtigt i såvel 1. og 2. som i 3.g. Men forklaringen af denne forskel volder vanskeligheder og sætter både kost- og dagelever i nogen forlegenhed. Alle er dog enige om nytten af et par gode råd til de ny. Erfaren mand er god at gæste, og ingen har interesse i myter eller fordomme, som gør dagligdagen og samværet besværligt.

En 3.g.-kostelev ved vejs ende synes at have glemt problemerne. Han ser allerede med vemod og nostalgiske følelser på det, der er fortid. Han siger: »Man skal ikke lægge for megen vægt på 1.g.'s følsomhed og navlebeskuen.«

En 1.g.-kostelev synes imidlertid, at det er meget vigtigt, at alle orienteres om kostelevernes ganske stramt tilrettelagte hverdag. Her-

ved synes han, at forskellen på kost- og dagelever virkelig åbenbares. Han siger: »Vi er her altid. Ved at følge en regel opretholder vi en orden, og på den måde bliver skolen vores sted, ja, faktisk vores hjem. Orden og regler er til for os, derfor skal de respekteres. Det kan en dagelev aldrig komme til at forstå eller komme til at få del i.«

Dagens timeplan for kostelever

Vækning kl. 6.55

Bad.

Morgenbord kl. 7.15

Første undervisningstime kl. 7.55

Middagsbord kl. 11.30

5. undervisningstime kl. 12.10

Skolen slut kl. 13.50

Frihed til sport, til bytur eller til at sove indtil 1.lal, hvor alle dagelever skal have forladt skolen.

Første lal kl. 16.10-17.45

Aftensbord kl. 17.55

Anden lal kl. 18.30-19.30

Frihed indtil sengning kl. 22.30

Lørdag er der sengning, når TV er slut.

Lørdag og søndag ingen lal.

Samvær mellem kost- og dagelever uden for undervisningen

Af timeplanen ses, at kost- og dagelever er sammen i 6 undervisningstimer og 4 frikvarter. Mens kosteleverne spiser dagens varme måltid i deres spisesale, nyder dageleverne deres madpakker i Hylen eller udendørs, når det er godt vejr.

Er dagelever og kostelever sammen efter skoletid? »Ikke meget«, lyder svaret fra både dag- og kostelever i 1. og 2.g. »Men der er da en del dagelever, som deltager i skolens kor og i fodbold«. Og ved nærmere eftertanke: »Når der skal konkurreres med andre skoler, er der mange dagelever på atletik-volley-ball- og basket-ballholdene.

En kostelev i 2.g siger: »Jeg bruger som regel min fritid til at tage ind til Næstved.« På spørgsmålet om, hvorvidt han da besøger eller er sammen med dagelever, svarer han: »Det er sjældent. Vi kommer ikke sammen. Jo, selvfølgelig, hvis man har en pige, så er det jo noget andet«.

En af piplene vil gerne korrigerer lidt. Hun siger: »Vi har ofte gæster på Gøvegården. Der er da en dal dagelevpiger, som besøger os efter skoletid. Vi har jo fine muligheder for at have gæster«. Besøger I også dageleverne i deres hjem? »Nej, det bliver det sjældent til«. Nogle dippe i 1.g benytter her lejligheden til at luften deres misundelse over de flotte lokaliteter på Gøvegården. Her åbenbares noget, der synes at give anledning til splid mellem dippe og pippele: »Piplene er så forkælede. Alt har drejet sig om dem i dette år«.

Et spørgsmål om territoriale rettigheder

Man kan af ovenstående konkludere, at samværet mellem dag og kostelever efter skoletid er sparsomt, og 1.g's kostelever, d.v.s. 1.g's

diple, synes at finde det vigtigt at afgrænse territoriet. Det ser imidlertid ud til, at interessen herfor falder med årene. »Der gives da 2. og 3.g-klasser, hvor det er dagelever, der fører an og lægger linjen«, siger en 3.g-dagelevpige, som iøvrigt fortæller, at hun godt kan leve med opdelingen i dagelever og kostelever.

En dagelev har måske også i 3.g en kammeratskabskreds, der tæller medlemmer både i og uden for skolen, således at det primært ikke længere drejer sig om at opnå accept i klassen. Man har nu råd til et mere afslappet forhold til de fastboende. Men vender vi tilbage til 1.g, bliver vi hurtigt enige om, at det at blive accepteret, er det mest nødvendige af alt. Det skal være klaret, før man kan få kræfter tilovers til det faglige, til lektierne.

Om uniformen

»Det er vigtigt, at vi siger noget om påklædningen«, siger både dag- og kostelever i 1.g. »For kosteleverne er det jo enkelt, de har faste regler..., som imidlertid ikke overholdes af piplene«, afbryder en af diplene. Og vi har

straks en debat igang om tørklæder, slips, støvler, sko, bæltter og smykker. Læreren konstaterer en vis misundelse hos diplene, der gerne så en definition på en så delikat sag som en balkjole for piple. Den burde i hvert fald have lighed med diplenes gallauniform.

Skolens ledelse plejer at sige: »Dag-elever skal ikke - men er velkomne til at bære skolens uniform«. Synes I, at dagelever skal gå i uniform? Skal man skynde sig at købe en uniform, når man er optaget som dagelev?

Her svarer både dag- og kostelever nej. Kosteleverne synes, man skal kunne se forskel. Og dageleverne i 1.g siger: »Det er vigtigt, at forældre til dagelever forstår, at det ikke er uniformen, der gør det. Den gør intet lettere. Tværtimod kan man godt blive gjort opmærksom på, at man ikke skal tro, man er blevet kostelev. Vi skal fortælle både forældre og nye dagelever, at man skal klæde sig, som

man ville gøre det, hvis man skulle på et hvilket som helst andet gymnasium. Man bør opfatte sig som gymnasieelev og have mod til at være sig selv«, siges det med lidt forlegne smil, måske fordi vi netop i denne klasse har gennemlevet vanskelighederne - dog ikke uden skrammer.

Disse råd er sikkert gode til dagligt brug, men hvis man som dagelev vil deltage i de processioner, som er et traditionsrigt og skattet element ved skolens fester, kræves det, at man bærer skolens uniformer.

Det gode ved Herlufsholm

Da vi sammen læser korrektur på vores artikel, før den skal i trykken, opdager I.g, at de ikke har fået belyst de fælles goder, som de efter en vis styrkeprøve men til syvende og sidst er enige om at værne og dele.

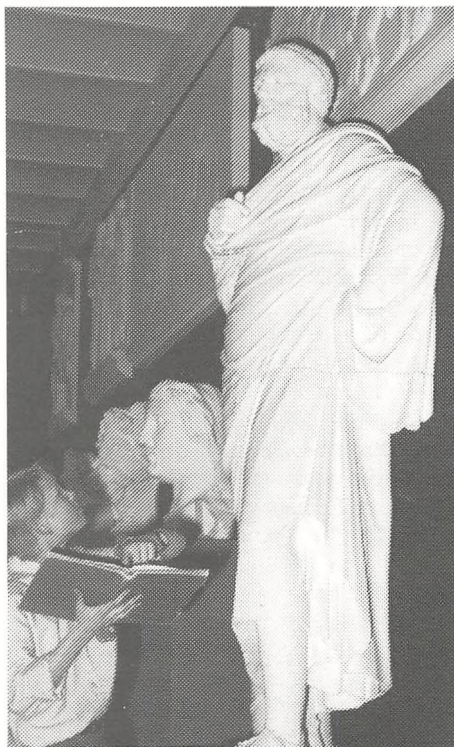
Hvad er da det gode ved Herlufsholm Skole?

»For det første får vi lejlighed til at møde mange forskellige mennesker. De fleste af os kommer fra isolerede miljøer, og vi er uvante med at tilpasse os. Mange af os skifter bopæl og flytter hjemmefra, derfor bliver dette møde den første store udfordring, som vi lærer meget af. For det andet kommer vi her indenfor nogle rammer, vi får del i et miljø og vi deltager i en undervisning, hvorom vi tror, at den er en lillesmule anderledes«. Hvad mener I? »Sådan lidt mere disciplin«. Læreren bliver her lidt vranten. »Jamen, det skal med«, siger I.g, og 3.g griner lidt af dem.

Men 1.g er ikke færdige:

»Vi har hørt, at den nye 1.g skal på week-endtur den første week-end efter skolen er startet. Det synes vi er en god ide, for på sådan en tur er ingen mere hjemme end andre. Den tur kunne vi godt have brugt«.

Nu standser vi. Og der skal gøres opmærksom på, at ovenstående ikke giver sig ud for at være en generel eller endegyldig situationsbeskrivelse, men det fremgår forhåbentlig, at vi arbejder med problemerne, samtidig med at vi vokser ind i løsningerne.

Selv om Trolletalen ved andagten på Herluf Trolles fødselsdag d. 14. januar er en uløselig del af hele højtideligheden, bringer vi med talerens tilladelse den del hvori han giver sin fortolkning af Herlufsholms forpligtelse.

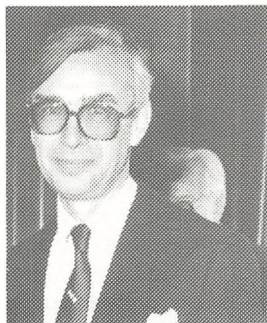
TOLERANCE OG SOLIDARITET

Højesteretsdommer Niels Pontoppidan.

Hvad det ydre angår har Herlufsholm aldrig stået bedre rustet end nu til at møde fremtidens udfordringer. Ved varetagelsen af den opgave, som er skolens raison d'être, uddannelse og opdragelse af den ungdom, som er betroet skolen, er det ydre imidlertid nok vigtigt, men ikke det afgørende. Afgørende er indholdet, målsætningen for skolens virksomhed. Dette indhold, denne målsætning kan aldrig blive noget statisk. Herlufsholm er jo ikke en stat i staten, en isoleret enklave, men i højeste grad en del af samfundet og dermed afhængig af samfundet, et samfund som vel aldrig har været under hastigere forandring end nu. For en institution, der som Herlufsholm er forankret i historien, stiller dette store krav. Tradition og fornyelse må nødvendigvis gå hånd i hånd.

I sin Trolletale i 1981 kom Poul Adam Tvede med følgende vurdering af Herlufsholms rolle i dag, og jeg citerer: At »et i visse kredse påstået elitepræget Herlufsholm indtil videre - i vore nivellerings-tider - må regne med at befinde sig i en marginalposition«.

Det er jo ikke nogen særlig behagelig position at være i, og jeg tror da også, at Tvedes vurdering er for pessimistisk. Tvede peger imidlertid på noget med udtalelsen om det påståede elitepræg. En eliteskole kan og bør Herlufsholm være, hvis man med elite sigter til det, som skolen tilbyder i henseende til kundskabsmeddelelse, til musiske, kulturelle og sportslige udfoldelsesmuligheder og til opretholdelse af de forbindelseslinjer til fortiden, som altid vil være en væsentlig del af livet på Herlufsholm.

Et elitepræg i disse henseender er ikke blot acceptabelt, men også nødvendigt, hvis Herlufsholm skal opfylde sin mission, eller - som undervisningsministeren udtrykte det i sin tale ved middagen i festsalen d. 29. november - udfylde sin niche. Hvis man derimod med elitepræg sigter til noget økonomisk, til en skole med en snæver, social rekruttering eller for at sige det mere bramfrit til en overklasse-skole, er der fare på færde. Jeg tror det er afgørende vigtigt, at Herlufsholm i videst muligt omfang opretholder et bredt rekrutteringsgrundlag, at det fastholdes, at Herlufsholm ikke er en skole, forbeholdt unge fra bestemte samfundsklasser. Det er væsentligt for tilværelsen på skolen, men det er også - og det er lige så afgørende - væsentligt for omverdens syn på skolen og dermed for anerkendelsen af skolen som en samfundsgavnlig institution, en anerkendelse, som Herlufsholm i det lange løb kun vanskeligt kan være foruden.

Holdningen til disse spørgsmål og dermed ens ønsker for Herlufsholm, afhænger selvfølgelig af ens almindelige menneske- og samfundssyn. For mig står to ting som centrale: Tolerance og solidaritet. Tolerance ikke forstået som en aksept af alle meninger, alle holdninger som værende lige gode, lige anerkendelsesværdige, men en ubetinget fastholden af respekten for andres ret til at have en anden mening, en anden holdning

end ens egen. Eller med Grundtvigs ord: Frihed for Loke så vel som for Thor. Tolerance i denne forstand er livsnerven i ethvert demokrati.

Og solidaritet forstået som ansvarsfølelse overfor helheden, erkendelse af vores med-

ansvar overfor de svagere i samfundet og anerkendelse af alles ret til en menneskeværdig tilværelse.

En sådan solidaritet var et grundelement i Herluf Trolles og Birgitte Gøyes livsholdning.

FAGLIGE VANSKELIGHEDER I 1.g

Helge Wohlfahrt Andersen, studielektor.

Igen er et skoleår ved at være gået, og den klasse der i august var en ny 1.g er ikke så ny mere. Eleverne er for lærerne blevet gamle kendinge og vi kender de enkeltes måde at møde os på. Det er rare folk at have med at gøre hver især - og også som klasse. Og det er noget *positivt* noget, som er opnået i løbet af året ved gensidig hensyntagen; eleverne i mellem og lærer og elever imellem. Så vidt, så godt, og denne side af sagen behandles formentlig af min kollega Anna Sofie Hansen andetsteds i bladet.

Nej, vanskelighederne, indvendingerne er af faglig art: Klassen har svært ved at klare, hvad der kræves allerede i 1.g for fleres vedkommende. Hvis det gælder et enkelt fag, er det vel til at bære, for både elev og kammerater - og for faglæreren. Gælder det flere fag, er sagen mere betænkelig.

Starten, og det er tiden til langt forbi efterårsferien, ja, til henimod jul, er præget af lærernes forsøg på at give alle, også de mindre velfunderende elever en chance, fx. ved at gennemgå stof, før det gives for; ved at forklare, ofte om og om igen, forskellen på nutid og datid (sligt vil nok overraske forældregenerationen, men faktisk volder dette problem ikke så få elever vanskeligheder), sætningsanalyse skal læres (igen ofte fra bar bund), sju-skede udtalevaner skal rettes af; alt dette samtidig med at vi prøver at få dem til at forstå og også selv tale det fremmede sprog.

Men vi kan ikke blive ved at gentage; eleverne skal lære *selv* at kunne læse en lektie, lære at arbejde med gloser, grammatik og spørgsmål til indholdsforståelse mere på egen hånd.

Modenheden er ikke altid så stor: Eleverne »glemmer« ofte at notere ned, hvad læreren skriver på tavlen - og påtales det, siger nogle, måske med rette, men andre måske mere med urette: »Det kan jeg godt!«; og næste prøvestil modbeviser påstanden.

Der kan være mange og meget forskellige grunde til svaghederne hos elever når de kommer ind i 1.g. Det ved og forstår vi lærere godt. Men vi kan ikke have at disse svagheder fortsætter året igennem, de hindrer arbejde på egentligt gymnasieniveau.

Eleven må fra første færd arbejde flittigt på at afhjælpe sine svage punkter; fx. stærke verber kan jo hurtigt læres, om man virkelig vil, og dermed har man så allerede forbedret sit standpunkt en hel del. Og enhver lærer vil være eleven behjælpelig med et sådant selvstudiums tilrettelæggelse.

Skolens principielle standpunkt er, at det hører med til gymnasiets opdragende funktion, at eleven så vidt muligt selv klarer sit skolearbejde. Det hænder, at selv relativt flinke elever, der klarer et par stile lidt dårligere end ellers, kommer og spørger, om ikke de skal have ekstraundervisning. Det skal de ikke. Kun hvis der er særlige grunde, længere tids sygdom e.l., kan det være rimeligt. En god hjælp kan det ofte være at samlæse et svagt fag med en dygtigere kammerat; det er let at arrangere for kosteleverne, men vel heller ikke altid så svært for dagelever. Mange stile viser i hvert fald, at telefonen er opfundet og er blevet brugt flittigt; men som regel er det nok bedre at sidde sammen hjemme og tage sig tid til at gennemdrøfte problemerne, indtil fuld og sikker forståelse er opnået. Det er det der er brug for i det videre arbejde.

DET FØRSTE ÅR MED PIGER

Jørgen Hvidtfelt Nielsen

Oh neue Mädchenherrlicheit!
Oh Herluf, wenn du wüsstest
von unsrer neuen Goldenzeit,
dann du rotieren müsstest.
- Vor Freude doch in deinem Grab',
dann heute gibt's, was niemals gab:
Ja gamle skikke viger,
på Herlufsholm skal nu bo piger.

Sådan blev der sunget ved dimissionen på Herlufsholm sidste år. Og mens Herluf (og uden tvivl også Birgitte) har hilst udviklingen med begejstret roteren, var der måske andre, der var mere skeptiske.

Hvordan er så det første år med piger som kostelever gået? Vi har valgt at belyse det ved at samle en mosaik af pigernes egne udtalelser om forventninger og realiteter.

Forventningerne var generelt præget af en nysgerrig nervøsitet: *»Da jeg sad i bilen med min mor, på vej ned til skolen, havde jeg mest af alt lyst til at vende om. Jeg var enormt nervøs for, hvordan det hele skulle gå.«*

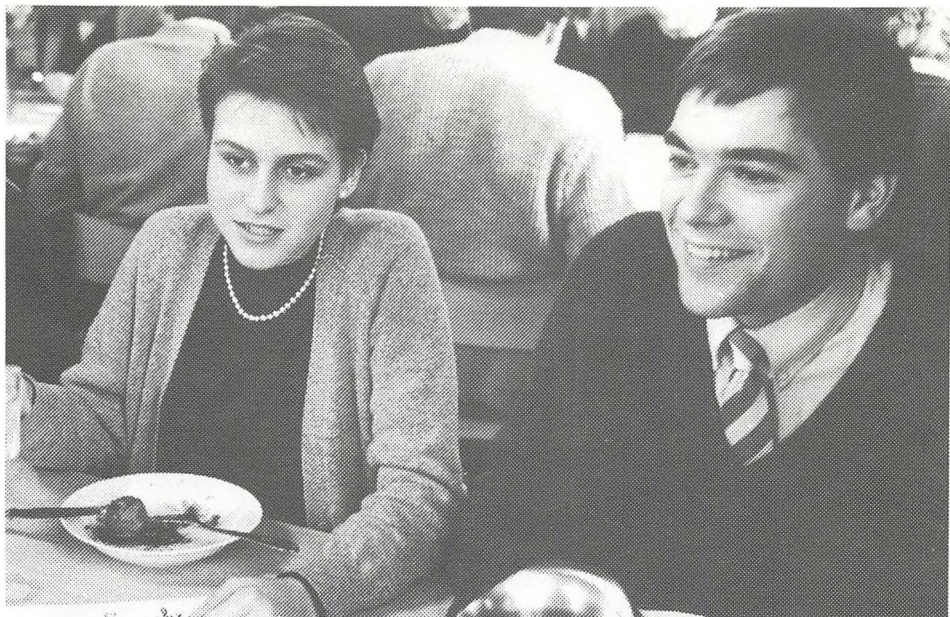
»Jeg tror, at alle vi piger fra Gøvegården tydeligt husker den første dag. Nogle kendte hinanden efter at have været dagelever året før, men de fleste af os stod ret alene og spekulerede over, hvordan det mon ville gå, mens man så familien køre bort fra skolen.«

Nervøsiteten skyldtes ikke mindst tanker om drengenes reaktion: *»Før skolen startede, havde jeg hørt, at drengene hernede var ret oprørte over, at skolen omsider havde lukket piger ind som kostelever.«* For - som en anden konstaterer: *»Det er jo unægtelig noget af en omvæltning, når der flytter piger ind på en godt 450 år gammel drengeskole - og hvad diplenes mening om det var for blot ½ år siden, gav sidste års 3.g-årgang udtryk for ved, i anledning af hvad de kaldte »den sidste rigtige fugleskydning«, at introducere slagordet: Diplene er skolens brødpilere blir skolens død! - Det lød sandelig ikke, som om vi var velkomne.«*

Carina Pitzner, Camilla Wern.

Og hvordan gik det så? En pige, der kendte kostskolelivet fra England, ser sådan på det: *»I starten lagde jeg mest mærke til og nød forskellene: ingen præfekter, senere sengetider (i England var det 21.30, nu 22.30), længere frihed og en større frihed, de splinternye faciliteter, og for første gang skulle jeg ikke dele værelse med nogen (i England boede vi op til 7 på et værelse).«* Men - konstaterer hun - *»det er faktisk den samme gamle rutine som i England - man skal stadigvæk være der, når det ringer, lave lektier, rydde op efter sig og rede sin seng.«* Hverdagens rutine kommenteres også af en anden, men uden kostskole-

Drenge og piger har fælles spisesal.

baggrund: »Det var i starten ikke helt nemt at affinde sig med, at hele ens hverdag pludselig var fastlagt i en forholdsvis stram tidsplan, når man var vant til i det store hele selv at kunne disponere over den. Men efter 8 måneder, som jeg synes er gået utroligt hurtigt, har jeg vænnet mig til den nye slags liv. For 8 måneder siden syntes jeg, at tanken om hver dag at skulle have 2 faste lektielæsnings-tider var forfærdelig. Nu ved jeg ikke, hvad jeg skulle gøre uden - jeg ville aldrig få lavet mine ting.«

Og om drengenes reaktion, som ikke uventet optager mange, hedder det: »Efter vi er blevet »set lidt an«, har langt de fleste heldigvis accepteret os. Dog har jeg hørt fra mange drenge, at de føler, at miljøet er om ikke spoleret så dog meget forandret ved pigernes ankomst. Det kammeratskab, der før herskede blandt drengene, er ikke helt så intenst mere.« - »Under alle omstændigheder synes jeg, at drengene tog godt imos os, selv om det må tilføjes, at mange af dem synes at have den indstilling, at »kvinder skal tie i forsamlingen« (og denne piges indlæg afsluttes: »efter det første år fortsætter kampen!)

Mange havde på forhånd også spekuleret på, hvordan små 30 piger ville få det med hinanden: »Jeg var også spændt på at se, om vi ville komme godt ud af det sammen. Netop fordi vi er så få, ville vi på den ene side lære hinanden godt at kende, men vi ville på den anden side nok også lettere kunne blive trætte af hinandens selskab. Dog tror jeg, at jeg på de flestes vegne tør sige, at det er gået godt. Og en anden giver hende ret: »Det har indtil nu været en positiv udvikling. Der har vist sig at være et virkeligt godt sammenhold blandt pigerne.«

Og som konkluderende bemærkninger kan anføres: »Jeg kan næsten ikke forstå alle de bekymringer, jeg gjorde mig i starten.« »Det var naturligvis uundgåeligt, at det medførte forandringer på Herlufsholm, da vi piger rykkede ind på Gøvegården, men nu ved slutningen af vores første år tror jeg godt, man kan sige, at vi er faldet meget godt på plads i »rammerne«.

(Bidragydere til mosaikken: Elisabeth Richard Hansen, Susanne Stæhr Johansen, Sofie Sehested Juul og Anne Sophie Kierkegaard).

Sisse Mollerup, Lisbeth Nedergaard, Charlotte Høm.

Og hele skoleåret indtil nu - set i lyset af årtidernes vekslen - skildres af Vibeke Nørsgaard:

»Det hele startede med et brag. Lyse, lykkelige sommerdage gjorde den første tid på Gøvegården til drømmenes opfyldelse. Mor-skaben, glæden... idyllen gik ud over alles forventninger. Vi var stjerner i pressen, Hendes Majestæt besøgte OS, alt syntes at dreje sig om os - de nye piger i deres skinnende nypressede uniformer. Alt var så nyt og spændende. Blot det at spise i spisesal, sove på sovesal - ja, være sammen 24 timer i døgnet var en oplevelse, vi nød i fulde drag. Stærke venskabsbånd blev knyttet.... og slidt ned igen.

For dagene blev kortere, og kulden kom, og med den trivialiteten, gnavenheden og trangen til at være sig selv. Når klokken ringede til vækning, rakte solens stråler ikke længere ind i sovesalene - på valen var der ikke længere smil og latter. Turen til morgenbordet følte som en marathon, og også her: ingen smil, ingen latter. På de mørke efter-

middage låste vi os inde på vore humre med tankerne og nød den kortvarige ensomhed, før klokken tvang os til endnu en vandretur. (Var den ikke begyndt at ringe længere end før - og højere??!). Irritationen bredte sig, tværheden blev en epidemi, og alle led under den.

Men pludselig en morgen hørte vi fuglene igen. Den grå nederdel og blå skjorte virkede ikke længere helt så trist, og glæden begyndte endnu en gang at boble. Gråheden, tristheden forsvandt, og smilet skyllede over os. Femmadsfadet, som tidligere blev bombarderet af hungrende hjerter, har fået lov at blive stående, halvfyldt. Kvidren og latter sniger sig frem i korridoren fra de åbne døre... Foråret er trods alt kommet.

Ja - det har ikke været lutter idyl men menneskelig realitet her på Gøvegården. Vi har skændtes og bagtalt, men lyset kom alligevel og derved glemsel. Vi opfatter igen omgivelserne med åbent sind og vil altid med længsel mindes de flertallige gode sider af oplevelserne som kostelever på Herlufsholm.«

Gøvegården set fra parken.

HERLUFSHOLM FEJRER SKOVKLOSTER

Mads Nielsen

Dronningen hilses velkommen af Niels Toft, Rektor, dir. Rasmussen og Forstanderen. Morgan fra 7. har lige sagt det med blomster.

»Nu skal vi bare have et smukt lag sne til dagen - så faklerne kan lyse flot for Dronningen!« Replikken blev gispet frem af en frysende pipel i klostergården under prøverne til kirkespillet. Og sne fik vi skam på jubilæumsdagen d. 29. november. Først en veritabel snestorm, som forsinkede de mange gamle herlovianer, senere et behersket dekorationselement. Og således virkede selv vejret gennemtænkt under jubilæet, som da også var forberedt gennem måneder, til sidste festlige detalje. Reparationer og fornyelser, af Stark og Vylen, af facader og tage, kopiering af de gamle dokumenter, nyindstudering af Andreas Larsens Te Deum fra 1965, bogudgivelse, korprøver, sceneprøver, festmenu, bordplaner, sikkerhedscheks - og pudsning af de gamle blyndfattede kirkeruder!

En slags »Trollemorgen-andagt« blev dagens start for eleverne. Forstanderen holdt selv »Trolletalen« (som ved 400-årsjubilæet daværende forstander Reedtz-Thott), som Kontakt har fået lov at trykke. Formiddagen var så i øvrigt optaget af reception af gratulanter, og her naturligvis specielt den højtidelige overrækkelse af gavebrevet fra gamle elever, som dermed skænkede skolen det første pige-kollegium. Om formiddagen blev også Ruth Ritzaus festlige billedtæpper (se sidste nummer af Kontakt) afsløret på deres plads over Vylens nye munkestole. En del af gæsterne nåede endog ned for at beundre Nordens næststørste solur, Rouenvillefondens gave ved jubilæet, anbragt effektivt på Hylens sydvendte scenevæg.

Kristian Olsen viser Dronningen skolens gamle dokumenter.

De mange gammelherloviaere på specialudflugt nød frokosten på Vinhuset. Om eftermiddagen festgudstjeneste celebreret af sognets egen præst Niels Toft og med biskop Bertil Wiberg som prædikant. Alle på plads og spændt ventende klokken 14, da Dronningen ankom. Ventetiden blev nok af mangen en dipel brugt til at studere bisper og provster, præster og borgmestre. Højtideligheden blev meget enkel og meget smuk - alt »skuespil« var reserveret til senere. Skolekor, organist og musikere (Morten og Stefan selvfølgelig) løste opgaverne med bravour.

Da kirkegængerne forlod kirken, havde garderhusarerne en royal jubilæumsoverraskelse parat: Fanfare og parade foran kirken. Gyldne hestepærer i nysne - en kongelig tribut! De paraderende heste med ryttere fik henholdsvis æbler og gammeldanske næsevarmere til gengæld.

Dronningen blev naturligvis eftermiddagens hædersgæst, vist rundt og beværtet med både historiske lækkerbidskener og damete. Kristian Olsen kommenterede vore historiske dokumenter. Jørgen og Lone Hvidtfelt var værter på Gøygården, hvor piplene lod sig

Om bordet i Forstanderlejligheden ses fra venstre Borgmester Sv. Hansen, Næstved, Kristian Olsen, Dronningen, Dorph-Petersen Herloviaersamfundets formand, stiftsamtmand Willerslev-Olsen og frue, amtsborgmester Poul Christensen, kirkeminister Mette Madsen og Forstanderen.

ganske charmere af Dronningen, som hyggesnakkede i sin egen kollegietids mest livlige form.

Som enhver kan forstå, var det ikke alle festdeltagere beskåret at færdes i denne eksklusive kvindegruppe - men klokken 17 var alle atter kaldt til kirkegang. Hele komedieholdet fra 2.g var på dupperne og spillede deres kirkespil for fuldt register (omtalt i bevingede vers andetsteds i bladet). Århundredets udfordring tør man sige - at spille skolekomedie for landets dronning, to af hendes ministre samt biskop, provster og præster, embedsmænd og borgmestre fra både amt og kommuner. Men sandelig om ikke 2.g levede op til situationen og agerede helt på toppen af deres ydeevne. Der var kongelig medleven under hele stykket og ægte fornøjelse udtrykt i taktfaste klapsalver til slut.

Og så kørte de fleste af gæsterne hjem, deriblandt hendes majestæt. Tilbage var en festlig middag, hvor frk. Jensen havde kræset for en snævrere kreds af indbudte i den gamle festsals smukke men lidt trange rammer.

En stor mærkedag var til ende.

Herlufsholmfondens formand, højeusteretsdommer Niels Pontoppidan overrækker Forstanderen gavebrevet på pigekollegiet.

Dronningen ved tebordet på Gøygården.

SVÆRD SKAL VIGE FOR KORS

En anmeldelse

Jens Krogh-Madsen

*Nylig i vinteren mørk, i vinterens frostklare kulde
en skare aktører i Skovklosters gård af levende lys stod omhyllet.
De gyser og fryser, men bærer med sindsro og stolthed
de dragter som Anna Sofie så snildt og smukt dem baldyred'.
I frosten de venter tålmodigt - og spændt! - på at skuespillet begynder;
gæsterne talrigt i kirken har sat sig, Mads Nielsens værk at bivåne.*

*Hør nu! Trompeter og trommer forkynder at admiral Trolle
just bæres i Skovklosters kirke ind for der at stedes til hvile.
Trindt om hans bære forsamlet står Konge og adel bedrøvet,
fremmest blandt dem Fru Birgitte, af Gøyerne vældige slægt,
tolker sin smerte og sorg ved gemalens hastige bortgang.
Niels Hemmingsen dristigt fra prædikestolen udslynger sin harme
mod dem som Birgitte og Herlufs ide monne knuse:
At bygge en skole hvor drenge så fromt under kyndige mestres vejledning
kan lære at styre sig selv for dernæst at styre vort Danmark.
Som rektor Hans Mikkelsen fra Tyskland er kaldet at komme
for med Birgitte som forstander skolen så dygtigt at lede.
Retten hertil af Kristoffer Gøye og Hr. Marsvin energisk bestrides
- griskhed og kortsynet morskab er væsentligst deres motiver -
men endelig kongen, vor Fredrik den Anden, giver dem besked
og vitterliggør at Birgitte har ret både her og i himlen.*

*SVÆRD SKAL VIGE FOR KORS blev et spil med bredde og dybde.
Med kirken som ramme og indhold blev stykket ført op,
og mageløst lød det når velvalgte ord under hvælvingen henklang.
Fremme i mindet står synet af scenen: Optog og optrin
gav spillet nerve og liv; scenskift udførtes behændigt.
Kor og musik under Kofoeds den kyndige hånd gav os velklang,
ledsaged' det levende ord, især under visen om Trolle:
Dér lys, ord og toner opgik i en højere enhed, for sjælen en lise.
Carl Bruhn med sin lampe belyste og scenen ret herligt;
Lone med indsigt og flid havde øvet de dansendes kor så fortrinligt;
Mia med omhu og sans for detaljen bemalte de spillendes ansigt;
travlt har de haft, de fire, for alt til tiden at klare.
Anna Sofie, den virksomme viv, med saks, mønster, nål har hun virket,
prægtige dragter hun syed', aktører til pryd og tilskuer til nøje.
Mest dog Mads Nielsen har stræbt, ej Skysamlere ulig, med stykket.
Grundigt, majsommeligt skrev han sit værk om sin skole.
Et skolespil blev det, og alle der så det må tænke:
Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.*

DET DRAMATISKE HERLUFSHOLM

Jens Krogh Madsen

“...suit the action to the word, the word to the action; with this special observance, that you overstep not the modesty of nature.”

(Shakespeare, Hamlet, III, 2, 1. 19-21)

På Herlufsholm dyrkes amatørteater. Det er uomtvisteligt. Ordet »amator« er afledt af det kendte latinske verbum »amo« (jeg elsker); og at ordet sidder lige i øjet, når talen falder på Herlufsholms skolekomedier m.m., er lige så uomtvisteligt. Hundredvis af tilskuere og skuespillere sander hvert år, at de sceniske anstrengelser kun lykkes, hvis arbejdet bæres af lyst og interesse, omhu og intensitet.

Det er hensigten med denne artikel at forsøge at samle nogle streger til en skitse over hvordan elever, lærere og andre af skolens personale ser på denne særlige udfoldelse af kreative evner.

Artiklen får kalejdoskopets præg; det er forfatterens beskedne håb, at læserne vil bære over hermed, ihukommende at scenen ofte spejler en kaotisk tilværelse.

I skoleåret 1977/78 genindførtes den gamle tradition (i let ændret form) med at lade drenge optræde ikke bare som drenge eller mænd, men også som piger/kvinder. Hvert år får 9. klasse chancen for at prøve kræfter med dette. Lærer Benny Njor har nogle gange stået for løjerne, men er det kun skæg og ballade?

Benny Njor svarer: Nej, det vil jeg ikke sige. Vi starter allerede i august med at lægge planer. Drengene viser stort engagement, der er næsten 100% opbakning. Jeg tror det skyldes at de gerne vil vise kammeraterne og forældrene - at »Vi kan også«. Det synes jeg er en god

ting. Som instruktør får jeg en helt ny synsvinkel på drengene, jeg kan komme bag om nogle af deres faglige eller sociale problemer og måske medvirke til at løse dem.

Interviewer: Du får ligesom alle andre jeg vil spørge lidt ud mulighed for at få et ønske opfyldt. Hvad kunne du ønske dig i forbindelse med komedien?

Benny Njor: Bedre plads på og bagved scenen i Gl. Festsal - og evt. et højtaleranlæg.

Der arbejdes altid fantastisk omhyggeligt bag kulisserne, når der spilles på Herlufsholm. En af dem, der trækker et meget stort læs er adjunkt Anna Sofie Hansen, der fortæller at hun har været kostume-chef 3 gange, ved 'Karrig Niding' (1980), 'En skærsommer-natsdrøm' (1982) og 'Sværd skal vige for kors' (1985).

Interviewer: Hvordan oplever du dit arbejde her?

Anna Sofie: Det bliver simpelthen en livsform, det tager meget tid hele tiden - og kan egentlig ikke gøres op i timer. Jeg laver forbedelser hjemme, tegner skitser og læser stilhistorie. Men det er rart at selve sy-arbejdet kan foregå på skolen. Så kan jeg tage et nap i mellemtimer og naturligvis efter skoletid.

Interviewer: Hvordan fornemmer du elevernes indsats?

Anna Sofie: Det er svært for dem i første fase, fordi de har så lidt kendskab til stil og pe-

rioder. Men når det tager form øges engagementet; begyndelsen er kaotisk, men de sidste 8 dage er der mange der vil være med. Jeg synes det ville være godt hvis man på et tidligere tidspunkt i komedie-projektet kunne gøre eleverne klart, hvad det egentlig er der skal laves. Der er også det i det, at en del af pigerne reelt ikke kan sy - de har aldrig lært det. Pigerne tøj til daglig er mest færdige mærkevarer - og det kan altså mærkes(!).

Interviewer: Hvad ønsker du dig?

Anna Sofie: At arbejdet med kostumer kunne foregå i et virkeligt studiekreds-arbejde med meget mere tid.

Såvidt Anna Sofie. Men hvad bliver der af de fornemme dragter? Jeg spørger fru Braae, skolens højt værdsatte oldfrue. Hendes domæne er vestfløjen i Klosterbygningen.

Interviewer: Hvad sker der med kostumerne efter komedien?

Fru Braae: Jeg sørger for vask, rensning og istandsættelse. Det sker jo, at en lang kjole har fået en flænge, eller at en søm er gået op. Det klarer vi herovre. Når det er bragt i orden, sørger jeg for at dragterne opbevares betryggende. Et særligt rum øverst oppe over linnedstuerne er specielt nyindrettet til dette formål.

Deres udsendte følger fru Braae en etage op og underkaster det nævnte rum et eftersyn. Dér hænger de, alle de fine kostumer nydeligt ved siden af hinanden på lange, solide jernstænger, med beskyttende plastic-overtræk på. Der er mindst 100 og plads til flere. Det kan hurtigt blive til en velassorteret teatergarderobe, ja, er det i grunden allerede. Jeg spørger fru Braae om et ønske?

Fru Braae: Jeg ville gerne have et værelse ved siden af. Der kunne jeg opbevare alle de mange stykker stof og klæde som sy-gruppen anskaffer ved køb eller tøjindsamlinger, og som ikke bliver brugt i første omgang.

Den lærer der gennem den sidste snes år har givet skolekomedierne på Herlufsholm en høj profil er lektor Mads Nielsen.

Interviewer: Mads, hvordan ser du på skolekomedien?

Mads Nielsen: Det var et stort emne - jeg mener betydningen ligger i at det er et tilbud

om kreativitet, som almindelig undervisning ikke tilbyder. Også arbejdsformen er vigtig, for eleverne føler meget kontant hvor afhængige de er af de andre og sig selv. Det er både en individuel og en holdmæssig disciplin. Komedien er et mangesidigt projekt, der kræver mange forskellige færdigheder, og man overraskes ofte over hvad elever egentlig kan.

Interviewer: Hvad er væsentligst - projektet eller resultatet?

Mads Nielsen: Begge er vigtigt! Det er sundt at der stilles krav om at produktet skal være færdigt til en bestemt dag - og at det skal vurderes af (mange) andre.

Interviewer: Hvad kunne du ønske dig?

Mads Nielsen: Faget *Drama* indført som valgfag i gymnasiet.

Skuespillere, dragter, instruktører: helt afgørende! Men hvad med ansigterne? Rollerne kræver undertiden rene oldinge, totale galninger eller friske elskende. Jeg henvender mig til Bente Olsen, der i årevis trofast, og i samarbejde med skiftende kolleger, har haft en finger med i dét spil.

Interviewer: Bente, hvordan reagerer eleverne når de bliver sminket?

Bente Olsen: De synes det er sjovt. Det giver dem en større sikkerhed, uanset hvormeget der skal laves om. Bare et lille overskæg kan virke frigørende. Det hænger naturligvis sammen med at skuespillerne som regel har deres kostumer på når der sminkes. Tilsammen har

de to ting en gavnlig frigørende virkning. De får nemmere ved at gå ud af sig selv (hvis jeg må bruge det udtryk) og *virke* i rollen. Det er grunden til at alle får et pift, om det så er tredje statistik fra venstre.

Interviewer: Hvad er dit ønske?

Bente Olsen: Jeg kunne godt tænke mig at der blev lavet lidt mere drama, f.eks. en revy eller lignende. Jeg ville ønske at alle skolens elever måtte få prøvet at optræde for andre i større eller mindre sammenhæng *inden* de forlader skolen.

Der er mere praktisk arbejde i forbindelse med skolens komedier. Varmemester Bent Madsen og assistent Kurt Hansen lykkes det mig at bremse på gangen i et frikvarter.

Interviewer: Hvad betyder komedierne for jer?

Bent Madsen: Vi er da positivt indstillet. Vi kan godt se at de unge mennesker har travlt, og vi hjælper dem så meget vi nu kan mens de øver sig. De kommer jo selv og spørger os.

Kurt Hansen: Ja, det er rigtigt. Og det er da klart at til selve komedie-aftenen har vi travlt med at stille stole op og sørge for forskellige andre ting. Det er jo en del af vores arbejde her på skolen.

Interviewer: Hvad ville I ønske i forbindelse med komedierne?

Bent Madsen: Det ville være nemmere for os hvis vi fik besked om hvad vi skal gøre noget længere tid i forvejen. Så kan vi bedre planlægge vores arbejde.

En helt anden side ved komedierne er den stigende anvendelse af dans, musik og sang. Det turde hænge sammen med, at skolen nyder godt af en særdeles kompetent adjunkt Niels Chr. Koefoeds indsats. Jeg giver ham ordet:

Niels Koefoed: Komedierne - og arbejdet med musikken til dem - er spændende og anstrengende. Eleverne er motiverede, men der skal være en styring. Man kan spørge eleverne til råds, men det er tit svært at nå til enighed, og man tvinges til selv at træffe beslutningerne. Selvfølgelig er jeg glad for de glimrende faciliteter og de gode arbejdsforhold jeg kan arbejde med og under.

Interviewer: Hvad betyder komedierne for sovesalen?

Niels Koefoed: Det giver kosteleverne en god beskæftigelse, og jeg vil sige: Jo mere, jo bedre. Eleverne samles om en stor, fælles opgave, der bare skal være færdig til en given tid. Og man må ikke undervurdere betydningen af at kosteleverne får lejlighed til at vise at de kan udfolde sig på anden vis end den rent faglige, skolemæssige.

Interviewer: Og ønsket?

Niels Koefoed: Bedre tid!

Udover de dramatiske højdepunkter i skoleåret, 2. G's og 9. klasses komedier, har der i år for første gang været en studiekreds i dramatik, ledet af adjunkt Gunnar Væрге. Hvordan er det forløbet:

Gunnar Væрге: Vi startede i september og kørte frem til Trolledag. Der har været ca. 7 elever, hovedsagelig fra 3. g. De gav en sketch om dronningens besøg på skolen ved Klosters 850 års jubilæum. Så stoppede vi.

Interviewer: Hvorfor?

Gunnar Væрге: Jeg følte at jeg ikke havde mere inspiration, mere at give. Vi havde nogle øvelser undervejs, men - ja, jeg var nok ikke dygtig nok. Hvis jeg selv kunne blive bedre - evt. via et drama-kursus - så kunne det godt friste mig at prøve igen.

Interviewer: Ønsket?

Gunnar Væрге: At få en studiekreds i drama med en professionel skuespiller som leder, for både elever og lærere.

Men hvad siger skuespillere, scene-, lys- og lydfolk til at besvare et par spørgsmål? Har de overhovedet noget at skulle have sagt. Jeg vover mig frem i 2. a og stiller det diskrete spørgsmål: Skal komedien afskaffes?

NEJ-brølet hørtes efter sigende til Ladby og der opstod tumultariske panik-scener, som jeg kun med møje fik dæmpet. Men efter en stund lykkedes det og nogle af deltagerne i 'Sværd skal vige for kors' sagde:

Komedien er et godt alternativ til det almindelige skolearbejde, og vi lærer at holde sammen om en opgave. Tilbageholdende elever får en chance for at vise noget af det de kan. Komedien stiver ens selvtillid af samtidig med at man lærer respekt for andres arbejde.

I skolen kører man sit eget løb og jagter karakterer; komedien bliver en syntese af egen og fælles indsats.

Interviewer: Hvad siger I til ideen om at bløde de ret skarpe klasseskel lidt op og lade en velmotiveret gruppe elever fra hele gymnasiet lave komedien?

2. a: 2. g skal bevare deres komedie. Men det ville da nok være en idé at lade 1 eller 2 mindre produktioner opføre af en sådan drama-gruppe.

Interviewer: Hvad kunne I tænke jer?

2. g: Vi vil gerne have etableret en drama-gruppe, evt. kombineret med nogle samlende, kreative arrangementer ca. 1 gang om måneden.

Min rundfærd bringer mig til sidst til rek-

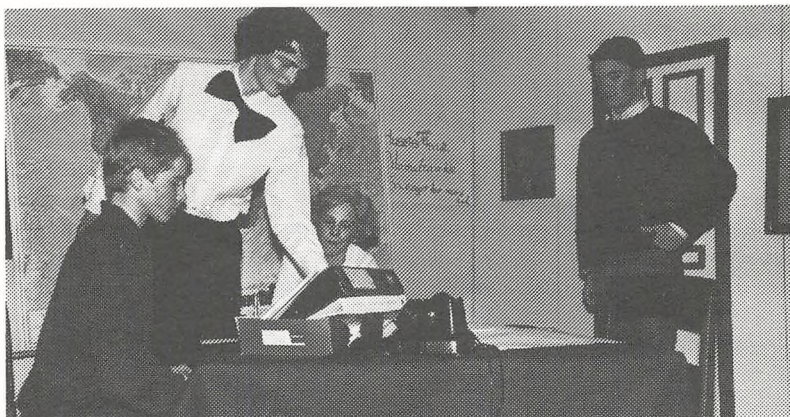
tor. Jeg spørger: Hvad koster en 2. g-komedie?

Gert Olsen: Den koster i gennemsnit ca. 10.000 kr. alt inklusive. Det fungerer i praksis som en studiekreds i dramatik; materialer, stof, søm, brædder, ledninger, nye projektører osv. osv. betales af skolen. Et længe næret ønske om et teleslynge-anlæg i Helen-hallen er netop i disse dage ved at blive imødekommet. Det har jo tit været svært at høre hvad der blev sagt, men nu hjælper det altså!

Interviewer: Hvad betyder komedierne for Herlufsholm?

Gert Olsen: De er af afgørende betydning, både indadtil og udadtil. Jeg ser gerne yderligere initiativer fra lærere og elever i denne retning. Jeg finder, at skolen bør medvirke til at give sine elever en solid åndelig ballast, og jeg tror at vi må søge at påvirke vores elever i en lidt mere moden og bevidst retning. Jeg vil godt medvirke til at tilvejebringe et alternativ til TV-glanan og restaurationsbesøg. Og der er en masse muligheder, også andre end de rent dramamæssige. Skolen vil altid søge at imødekomme sådanne ønsker fra elever og lærere.

Jeg er ved vejs ende - i denne omgang. Er De forvirret? Det er der vel egentlig ingen grund til. Den kaotiske skitse (om man tillader et så selvmodsigende udtryk) har vel fået perspektiv og nuancer. Komedien har det godt! Det er godt med komedien! Ha' det godt med komedien!

Morten Engel, Lars Skytte Petersen, Mogens Krasilnikoff, Jens Ruding.

RØDE PLADS

HER OG HISSET

Lars Thorslund 3.my.

I efterårsferien var skolens russisk-hold, dvs. elever fra 3.b + y i Sovjetunionen med Gunnar Værge. Efter at være sluppet levende gennem de omfattende kontroller i lufthavnen i Moskva, blev vi belemret med vore rejsefæller: 6 pensionister og en ortodoks kommunist ved navn Anatolij som guide.

På vejen til hotellet fik vi udpeget linien, hvor de tapre russiske armeer havde stoppet tyskerne. Hotellet var bygget af franskmænd, som desværre ikke betjente det. Det betød bl.a., at ikke alle fik værelsenøgle, og Michael og Lars en nat måtte vente 45 min. på at blive lukket ind kl. 2.00. Af seværdigheder blev vi udsat for de obligatoriske: Kreml, Røde Plads og desuden så vi KGB's hovedkvarter udefra og Gum, et varehus på et ukendt antal gange Dahl's varehus størrelse.

Med Aeroflot tog vi til Georgiens hovedstad Tbilis, hvor det officielle program bl.a. bød på en kirke, tur i svævebane formedelst 5 kopek (= 20 øre) og et frilandsmuseum. På hotellet tabte G. V. et væddemål ved at hævde, at pigerne ville blive budt op inden 1 min. Der gik 1 min. 15 sek. Nogle af os andre blev viklet ind i en lokal velhavers fødselsdag, der på behørig vis blev fejret på hotellet. En deltager skulle efter sigende kunne tale tysk. Efter vores mening en noget overdreven påstand. I alt fald spenderede de et rigeligt kvantum champagne på forbindelsen. I øvrigt brugte de megen tid på at forbande kommunismen, Marx, Engels og Lenin. Da vi gik en tur så vi en brændende gasledning, som de lokale ikke syntes at vi skulle se på. Efter at være blevet jaget videre så vi en døddrukken mand, der lå og flød på jorden. Da vi fortalte det til Anatolij, mente han at det var en fuld dansker. I så fald må han have solgt alt sit tøj på den sorte børs og købt slidte russiske klude til erstatning.

Gunnar Værge med »russerne«.

Vi blev nu fragtet til Jerevan ved grænsen til Tyrkiet i en faldefærdig bus. Lars brækkede et stykke af den som souvenir. Armenien indførte i år 303 som den første stat kristendommen som officiel religion. Vi så derfor diverse kirker og andre ældre kulturfrembringinger. På hotellet mødte vi en interessant mand, som havde det problem at han var millionær, desværre i rubler. Vi hjalp ham af med nogle af dem ved at drikke hans røde champagne.

Aeroflot bragte os videre til Baky i den muslimske republik Aserbajdjan. Her vakte vi voldsom opsigt ved at gå i korte bukser. Det forårsagede en midlertidig arbejdsstandsning på et kontor, idet de ansatte flokkedes i vinduerne for at nyde det sjældne syn. Byen var tidligere rasteplass på en karavanerute, og vi så mange bygninger fra den tid. Endvidere badede vi i det Kaspiske hav (mens I andre var i skole).

På den lange flyvetur til Leningrad bestod serveringen med vanlig russisk overdådig service af et glas gasvand. I Leningrad så vi Isak katedralen, Peter-Paul fæstningen, det russiske museum og klarede den umulige opgave, det er på 3 timer at se både det ret store zoologiske museum med bl.a. hel mammutter og Eremitage museet, hvor der er udstillet over 2 mill. kunstværker.

Det var et lille udpluk af oplevelser fra vores vældig spændende tur, hvor der gerne måtte have været lidt længere tid til de enkelte steder. Specielt syntes jeg det var lærerigt at se de sydlige republikker og dermed en helt anderledes side af det store rige. Vores beskedne russiskkundskaber var også nyttige, idet de gav os mulighed for selv at bevæge os ud og opleve ting, som guiden ikke ønskede at fremvise.

EN PRÆMIETUR!

Dan Løhde Otzen

I forbindelse med jubilæet havde Kontakt, som de fleste måske ved, udskrevet en novellekonkurrence over emnet: »De første elever på Herlufsholm«. D. 2. marts modtog de fire vindere så deres belønning: En tur til København, arrangeret af Herlovianer-samfundet med chefredaktør Kaj Dorph-Petersen i spidsen.

De fire vindere, som tog afsted sammen med Heis, Vibeke Nørgaard, Caroline Garth-Grüner (i stedet for Anne-Sofie Kierkegaard), Bo Stampe Petersen samt undertegnede, fik en anstrengende men indholdsrig dag, som de fleste af os næppe glemmer foreløbig.

Vi tog afsted lige efter morgensang og kørte først til Christiansborg, hvor MF, godsejer Bernt Johan Collet modtog os og viste rundt, blandt andet i finansudvalgets mødelokale. Denne arbejdsplads var overalt præget af hektisk aktivitet (måske undtagen i Folketingssalen, hvor de fleste læste avis) og ved Collets hjælp fik vi et dybtgående indtryk af, hvad det vil sige at være folketingsmand idag.

Fra Christiansborg gik vi den korte vej op til radiostationen The Voice, hvor direktør Otto Reedtz-Thott tog imod og viste rundt. Pladsen i stationen var måske lidt trang, men det var utroligt hvad den rummede af aktiviteter. Først og fremmest var der de igangværende programmer, men også fremtidige udsendelser var under forberedelse. Efter at have set os om på The Voice kørte vi ud til Kanal 2, hvor Otto Reedtz-Thott igen viste rundt. Her var forholdene ganske vist lidt større, men tempoet var, som på The Voice, meget højt. Vi spiste

først frokost og blev så siden vist rundt på tv-stationen og så, hvordan de klippede udsendelser sammen og var bl.a. også inde i studiet, hvor de var ved at gøre klar til aftenens program.

Efter Kanal 2 og The Voice besøgte vi Rosenborg, hvor museumsdirektør Mogens Bencard viste rundt både i kældrene og i de gamle rum og sale ovenpå. Da det var efter lukketid, var der dejlig fred og ro til at lytte til Mogens Bencard, som kendte alt til de små historier, der knyttede sig til snart sagt hver eneste genstand i museet. Vi sluttede i Riddersalen med søløverne og det nyrestaurerede loft.

Fra Rosenborg gik turen til Lorry, hvor Mia sluttede sig til os. Sammen spiste vi en lækker middag, og så så lystspillet »Solstik«, som virkelig levede op til vore forventninger, bl.a. fordi man havde reserveret de suverænt bedste pladser til os!

En værdig afslutning på et festligt, interessant og gennemført arrangement.

ASBESTPROBLEMER

Gert Olsen

Herlufsholm har som mange andre skoler i landet på anbefaling af de rådgivende myndigheder benyttet perforerede asbestplader til forbedring af lydforholdene.

Lykkeligvis har de akustiske forhold været så tilfredsstillende, at Perforit-plader kun har fundet anvendelse som loftsplader i tre klasseværelser i Skolebygningen, samt som vægbeklædning bag ribberne i den lille gymnastiksal.

Ved hurtig og dygtig indsats af Skolens håndværkere blev Perforit-pladerne fjernet i løbet af påskeferien, hvorefter områderne blev støvsuget og afvasket af et autoriseret specialrengøringshold fra I.S.S. i København.

Samtlige undervisningslokaler kan derfor i dag erklæres asbestfri.

GYMNASIEREFORM

Hans-Jørn Bentzen, Mogens Jensen

Den 10. april i år fremsatte undervisningsministeren forslag til det, som med et værdiladet ord kaldes »justering af gymnasieloven«. I skrivende stund vides intet om den skæbne, det har mødt, men til gengæld vides en del om de forhandlinger, som er gået forud, og om høringer i forbindelse med tidligere udkast til en ny gymnasieordning.

Gymnasiet må med passende mellemrum tages op til revision. Den sidste store reform fandt sted i 60'erne, og siden da har reguleringer og små ændringer henad vejen ikke været tilstrækkeligt til at sikre en gymnasieuddannelse i trit med samfundsudviklingen. De videregående uddannelsesinstitutioner stiller stadig ændrede krav til gymnasiet om studieforberedelse, ligesom et erhvervsliv i omvæltning har sine særlige ønsker m. h. t. indhold og samarbejdsformer. I løbet af de sidste 20 år er den del af en ungdomsårgang, som søger gymnasiet, næsten firedoblet. Eleverne møder med en ændret holdning til gymnasiet, hvilket forstås bl.a. deraf, at en studentereksamen ikke længere er en garanti for at en videregående uddannelse kan gennemføres; gymnasiet er heller ikke - som tidligere - den sikre vej til en god stilling i samfundet. Når hertil kommer at gymnasiet aldrig er blevet tilpasset folkeskolen efter den ny folkeskolelov af 1975 - ja, så kan der ikke være tvivl om, at der bør ske noget i gymnasiet. Spørgsmålet er bare: Hvad skal der ske, og hvornår skal det ske?

Strukturforsøg

Igennem de seneste mange år har der fundet et meget bredt forsøgsarbejde sted over hele landet, og det ligger til grund for en række forskellige forslag til en ny gymnasiestruktur. Yderpunkterne er fællesfagsgymnasiet, hvor alle elever gives samme undervisning, og modulgymnasiet, hvor hver elev stykker sin egen uddannelse sammen ved valg af både fag og fagligt slutniveau. Her imellem findes det nuværende liniegymnasium (sproglig og matematisk linie) med grendeling efter 1.g, og tilvalsgymnasiet, hvor eleverne får visse valg-

fag i 2.g og 3.g - efter en fælles 1.g eller kombineret med en liniedeling.

Forslag nov. 1985

Efter at et par strukturforslag var prøvet i den offentlige debat, spillede ministeren ud i november 1985. Hovedtanken var et liniedelt tilvalsgymnasium, således at den eksisterende grendeling efter 1.g blev erstattet af kombinationer af valgfag på to niveauer, som eleverne selv kunne sammensætte inden for visse nærmere fastsatte rammer. Bag forslaget lå intentioner om

- at styrke fremmedsprogene, specielt at give matematikerne skriftlige og mundtlige færdigheder i engelsk og et andet fremmedsprog
- at åbne mulighed for indførelse af nye fag i gymnasiet, f.eks. EDB/informatik, teknik, filosofi, dramatik...
- at kunne danne nye fagkombinationer på forskellige niveauer
- at sikre de mindre gymnasieskoler en fortsat eksistens.

Forslaget har været til høring i en række foreninger og organisationer, og disse har stort set alle kunnet tilslutte sig intentionerne bag forslaget. Men herefter ophørte enigheden med ministeren, idet næsten alle høringsvar påpegede, at ideerne ikke kunne realiseres med den foreslåede model.

Her skal ikke opremses alle de indvendinger, som blev gjort mod udkastet fra nov. 1985, al den stund at en betragtelig del af kritikken er taget til efterretning. Dette ses af et revideret forslag, som ministeren udsendte for nylig, og som den 11. april i år har været til 1. behandling i folketinget. Hermed er sagen imidlertid ikke klaret, for det aktuelle forslag har - ligesom det tidligere - karakter af et tilvalsgymnasium, og det er nok det væsentligste stridsemne.

Tilvalsgymnasium

I kritikken af tilvalsgymnasiet fremføres blandt andet, at tværfagligt samarbejde i un-

dervisningen vanskeliggøres, fordi elevernes forskellige valg fører til en hyppig og skiftende opsplitning af stamklasserne.

På papiret ser tilvalgsmodellen imponerende ud med en bred vifte af fag og mange kombinationsmuligheder; men i praksis - når valget er foretaget - kan resultatet blive en uddannelse uden bredde, uden sammenhæng på tværs af faggrænser og uden nabofags støtte til hinanden. Hertil kommer at mulighederne for at nå op på et højt fagligt niveau forringes, fordi valgfagene optræder i et-årige afsluttede moduler, hvilket betyder, at elever, som ønsker et højt niveau, og elever, som vil nøjes med mellemniveau, får fælles undervisning i de to første år. Planlægning af undervisning på højt niveau i et flerårigt forløb er bestemt at foretrække.

Endelig skal problemerne med skemalægning nævnes. Man må påregne en længere skoledag end nu, en dag med mange mellemtimer.

Forslag april 1986

I det forslag, som undervisningsministeren netop har præsenteret i folketinget, er valgfagenes antal samt den del af ugeskemaet, som de beslaglægger, reduceret i forhold til det tidligere forslag; men det har stadigvæk mange af tilvalgs gymnasiets ulemper (der skal vælges 1 fag med 5 ugentlige timer i 2.g, og 3 fag med hver 5 ugentlige timer i 3.g).

Blandt forslagets positive sider skal disse nævnes: Ingen boglige fag får færre end 3 timer pr. uge, og ingen af gymnasiets nuværende fag kan helt bortvælges - omend enkelte fag får et mindre timetal end nu. Desuden skal det bemærkes, at forslaget i vid udstrækning tilgodeser de intentioner, som har vundet bred tilslutning.

I alle hidtil sete udkast til en ny gymnasiestruktur opererer man med en forøgelse af det nuværende ugentlige timetal på 30. Således også i det aktuelle, hvor der er 32 undervisningstimer pr. uge - undtagen på matematisk linie i 2.g, hvor tallet er 33.

Gymnasiet 1988

Debatten i folketinget er i gang, og hvis der her vises god vilje til at bøj synspunkterne mod

hinanden, så kan der komme et fornuftigt forslag ud af det.

En forsigtig vurdering af situationen: Hvis forslaget skal nå igennem de politiske behandlinger til vedtagelse i denne folketingsssamling, så må der ske en yderligere begrænsning af valgmulighederne, samt lægges ekstra bindinger i valgproceduren efter l.g. Hvis denne vurdering holder stik, og hvis man når til enighed, så får vi fra august 1988 et gymnasium, som i opbygning kommer til at ligne det nuværende liniegymnasium med grenvalg.... og så kan man vel egentlig ikke tale om en gymnasie-reform.

Når computeren drejer dig en knap.

Carl Bruhn

Dybt koncentreret over computerens knapper sidder en elev fra 9. klasse og styrer en lille sort plet rundt på skærmen. Er det endnu et nyt spil, der skal afprøves!

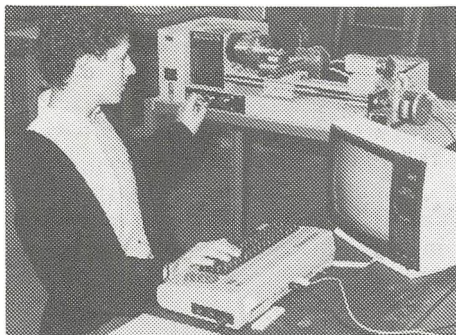
Eleven læner sig tilfreds tilbage, taster:

FIGUR 1 FIGURDREJ

og trykker på RETURN tasten. Motoren begynder at snurre, og ovre ved metaldrejebænken kører drejestålet frem og tilbage uden nogen synlig kontrol. Men efterhånden kan man iagttage, at aluminiumsklodsen formes som efter billedet på skærmen.

Nej kære læser det er ikke et nyt spil, men en del af elevernes undervisning i metalsløjdd, vi lige har været vidne til. Den måde computeren udnyttes på i denne situation, er blot en af mange, hvorpå den kan inddrages i undervisningen.

Projektet med den computerstyrede drejebænk startede i efteråret 85, med at Bent Illum på en skole havde set et sådant system og mente at det måtte vi vel også kunne gøre på vores maskiner. Han henvendte sig derefter til interegnede som syntes, at projektet lød interessant og gennemførligt, og derefter gik igang med at undersøge, hvordan programmet kunne opbygges.

Mikael Brockdorff ved computeren.

For at kunne styre en drejebænk via computer skal der benyttes en speciel type motorer, som blev fremskaffet af Bent Illum, hvorefter jeg gik igang med de elektriske forbindelser mellem computeren og motorerne. Det var derfor meget spændende den første dag, hvor vi kunne lade computeren styre motorerne med nogle simple testprogrammer. Stor var imidlertid skuffelsen, da vi erfarede hvor hurtigt, motorerne kom til at køre med det pågældende program. Problemet var at det valgte sprog, comal, er for langsomt til denne type opgaver; så var vi fortsat med dette sprog, ville både elever og læreres tålmodighed være opbrugt, inden der var blevet drejet noget som helst.

Det var derfor nødvendigt at lave styringen af motorerne hurtigere, og dette gav to muligheder. Enten at fortsætte i comal og lave visse rutiner i maskinsprog, eller vælge et helt andet sprog til løsning af opgaven. Da jeg havde ansvaret for den programmeringsmæssige side af projektet, valgte jeg et andet sprog, bl.a. også for at lære noget nyt.

Valget faldt på computersproget FORTH, der er specielt udviklet til netop styringer af robotter. Sproget benyttes f.eks. på Kit Peak observatoriet til styringen af de astronomiske kikkerters, så det måtte vel også kunne benyttes i vores tilfælde. Sproget har endvidere den fordel, at man selv fremstiller de ord, man har brug for til løsningen af sin opgave, så mens Bent Illum arbejdede med at få motorerne fastgjort til drejebænken, hvilket var vanskeligere end vi egentlig havde regnet

med, arbejdede jeg med udvikling af ord til styring, som samtidig gerne skulle have en rimelig mening, så de ville være nemmere at forstå og huske.

For at tage et eksempel kan vi se nærmere på, hvorledes en indledende proces til selve drejningen foregår.

Noget af det første, der skal ske, er at det emne, man ønsker at dreje, skal drejes plant. et oplagt ord til denne proces er plandrej, så der blev konstrueret et ord, således at når man skriver PLANDREJ via computerens tastatur, vil den skitserede proces blive udført. Således er der udarbejdet en lang række ord til styring af processerne i en drejning, og denne udvikling har kun kunnet lade sig gøre ved et tæt samarbejde mellem de involverede parter.

Det er et meget udbredt fænomen, at først står maskinerne der bare, men efterhånden som man får øjnene op for deres muligheder, benyttes de til flere og flere opgaver, og kravene til deres ydeevne øges i takt hermed.

Som det er beskrevet her, lyder det jo meget enkelt at løse en sådan opgave, men der har været en del tekniske og forståelsesmæssige problemer undervejs. Det største tekniske problem har indtil videre været, at computeren undertiden står af og sletter alt, så man kan begynde forfra. Dette skyldes formentlig, at de mange maskiner i værkstedet kan få spændingen på nettet til midlertidigt at mindskes, og herved kan computeren så falde ud. Dette håber vi at kunne klare med en lille adapter. Selve programmet fungerer på nuværende tidspunkt, men der er stadig visse ting, vi gerne skulle have lavet om, og nogle der skulle tilføjes. Vores begrundelse for at lave et sådant projekt, der jo egentlig blot er at lade en maskine udføre de operationer, som eleverne kunne udføre, er dels at vise eleverne, at computere kan benyttes til andet end spil (nogle har vist meget svært ved at tro på dette), dels at lade eleverne udføre et mere krævende arbejde, mens maskinen udfører det simple. Således kan eleverne nu koncentrere sig om at designe de andre brikker til skakspillet, mens computeren sørger for, at de 16 bønder bliver drejet.

Er Det Budskabet?

Om 30-timerskurset i 1.g.

Marianne Olsen.

Hvad gør man, når man pludselig står over for et fænomen, der er helt nyt? Det er forskelligt, men den værst tænkelige situation - at dømme efter alle impliceredes udtalelser - er at stå i en helt ny situation og så lade andre dirigere én.

Sådan gik det den danske gymnasieskole, da elever og lærere i skoleåret 84/85 med den nye overenskomst fik besked på, at edb skulle indføres som kursusfag i 1.g og siden integreres i alle fag. Gymnasiets lærere skulle undervise; det kunne de ikke. Så skulle de have et kursus først på 30 timer, siden et på 40, hvorefter 1.g-eleverne af 70-timers kursisterne skulle have et 30-timers kursus. De tredive timer måtte ikke trækkes fra i det opgivne pensum. Som sædvanlig må niveauet ikke sænkes. Får en elev ikke den eksamenskvote, der kræves til at begynde på en given uddannelse, ja, så er det jo bare kedeligt for ham selv. Var der nogen, som sagde samfundssind? Fy dog. de folk, der bestemmer, handler, og hvor der handles, der spildes. Hvad skulle vi stille op uden spild? Det problem ville blive måske endnu mere uoverskueligt.

Men vi behøver ikke at fortvivle, for spild er der nok af: Spild af tid (som ikke altid *kun* er spild af penge).

Spild af glæde.

Spild af respekt.

Efter at have rådført mig med hovedparten af de personer, som har skullet undervise i edb i 1.g, begrænser jeg mig til det hold, jeg selv er del af, for at undgå for mange eksempler på modløshed. De er legio og monotone som skvulpene i en muddergrøft.

Vores underviserhold består af tre lærere, som alle er optaget af at erkende vores fysiske og sproglige omverden, sådan som det er os muligt at erkende den i naturen og hos vore medmennesker. Vi er ikke ligeglade med vore omgivelser. Siden vi begyndte at studere bevidst, har vi faktisk været i færd med at

erkende og selv forme og udveksle vores erkendelse med ældre, jævnaldrende og yngre folk indtil dette tidspunkt - ikke kun for at få grøden på bordet - selv om den da ikke kan undværes - men mindst ligeså meget fordi vi har forstået, at man dør af grød alene. Vi har på vores hold ovenikøbet én, som kan EnDel-Bedre (!), men han viser ikke større begejstring end vi andre: Der er intet forhold mellem hvad vi skal gøre, og hvad vi kan gøre - på 30 timer.

Det er svært med tidsånden in mente at argumentere for, hvorfor jeg synes, at det med spild af glæde er det allerværste. Det er noget med, at jeg har en fornemmelse af, at den glæde der ikke bliver gennemlevet, men dog stillede sig til vores rådighed, står og vrænger ad mig bagefter. Man kan jo spørge om meget, men jeg har bemærket, at man, når man har været rigtig glad, ikke spørger forurettet om meningen med, hvad man har foretaget sig, og det finder jeg godt nok, eftersom meningen med nogetsomhelst kan være svær at få øje på. I Talmud hedder det, at man på dommedag skal komme til at stå til regnskab for hver en glæde, man har afvist, og så kan vi roligt være bange for al den glæde, der gik tabt, ikke kun for os selv på vores 70-timers kursus, men også for vore elever på deres 30-timers.

Evalueringen har nemlig vist, at de er utilfredse. De ønsker bedre lærerkræfter, bedre maskiner og en undervisning, der tager hensyn til, at eleverne kommer med forskellige forudsætninger. De har *ikke* haft nogen god uge med edb. Ingen kan bebrejde dem, hvis der er gået skår i deres respekt for os. Almindeligvis er vi - sære eller ej - dog til at stole på: Når vi går ind til en time, ved vi hvad vi skal tage os til, hvad vi skal svare, eller hvor vi skal lede efter svar, eller, hvis det er endnu væsentligere ting end dem vi kan svare på, kan vi slå ørerne ud og høre kvalificeret efter og lære noget.

Sådan ikke med edb. Det må der gøres noget ved. Eleverne foreslår, at nogle lærere, som har interesse for det, tager det op, sådan som et par enkelte har gjort det blandt kollegerne her, og det turde jo være en enkel løs-

ning. Det er i hvert fald en grotesk situation, at alle og enhver skal undervise i ét emne, som om det var en ny religion, der skulle indføres, for at lyksaligheden kan brede sig. »Og han blev døbt med hele sit hus,« som der står i de gamle beretninger. Ak, ja - farvel pluralisme, farvel undervisningsfrihed. Hil være maskinen og mammon og slaveriet. Efter 70 timers uddannelse.

Nej.

Alle undervisere i gymnasieskolen har den langsomhed til fælles, at vi har brugt flere år på at uddanne os. Vi vil ikke igen give vore elever ret i, at vi underviser i noget, vi ikke duer til.

Noget andet er så, om eleverne i gymnasiet skal have edb. Eleverne er ikke enige om det

spørgsmål. For dem er edb en del af det samfund, som nu engang er der. Nogle synes, det er spændende, andre ikke. Det er givet, at der er meget at drøfte og sætte sig ind i i den forbindelse. Og det må gøres. Det, der er gjort indtil nu, har været en fejltagelse; det må både myndighederne og fagforeningen erkende og handle efter.

Jeg har uddannet mig i over 30 år i at vaske op, og min familie siger, at jeg er god til det. Somme tider synger jeg til arbejdet. Tiden er vel anvendt, og ingen har set ned på mig af den grund, så vidt jeg ved. Så hvis der kommer en ny oliekrise, eller jeres opvaskemaskine ikke fungerer, så ved I hvor I kan finde mig, når EDB har fået styret, EnDumBeslutning.

Kurset i edb omfatter også virksomhedsbesøg - her elever fra 1.sb. med MN hos Kuwait Oil, hvor dorektør Geert Rasmussen var vært.

»LYS OVER LAND; DET ER DET VI VIL!«

(J. P. Jacobsen)

Jens Krogh-Madsen

Der var engang et lille land højt mod nord, beboet af tilfredse og fredselkende borgere. Gennem mange, mange år havde lanets ungdom nydt godt af skiftende regeringers omsorg, som især viste sig i en lov om, at *alle* unge *skulle* gå i skole. De unge fandt dette så underholdende, at godt og vel halvdelen valgte at fortsætte skolegangen udover de fastlagte 9 år. Denne særlige skole kaldtes gymnasiet, og var kløgtigt indrettet sådan, at de unge samtidig fik både en studieforberedende og en almen uddannelse. Man var stort set enige om, at gymnasiet fungerede hensigtsmæssigt, omend der altid var ballademagere, der påstod det modsatte. Som tiden gik, sørgede en række justiringer for, at gymnasiets fagrække og de enkelte fags indhold fulgte så nogenlunde med udviklingen i det samfund gymnasiet var en del af.

Således havde det stået til i det lille land gennem generationer. Alt var såre vel. Udviklingen i det lille lands sociale, politiske og økonomiske liv foregik i et passende tempo, mens det kulturelle liv passede sig selv, hvad det for øvrigt altid havde gjort. Gymnasiet, der skulle spejle samfundet, var i sagens natur noget bagefter. Kun under helt ekstraordinære forhold kommer spejlbilledet før virkeligheden, og ekstraordinære forhold holdt man ikke af i det lille land højt mod nord.

Et vigtigt fag i gymnasiet var matematik, et temmeligt resultat-orienteret fag, hvor det gjaldt om at finde det rigtige facit, dog gerne på en så snild måde som muligt. Dette facit skulle skrives pænt og med to streger under, for sådan havde man altid gjort. I geometri og aritmetik var det helt afgørende at få tegnet pæne streger til alle de mange polygoner og til de alenlange brøkstreger. Dette stregvæsen voldte en del kvaler, for dengang var linealen endnu ikke opfundet. Man var henvist til at bruge brædder eller pinde som hjælpemiddel, hvis man da ikke turde stole på sit øjemål og en sikker hånd.

Sådan var det dengang. For ikke så længe siden.

Så opfandt en genial forsker, L. I. Neal, linealen - en revolutionerende hjælpeforanstaltning, der ifølge forskeren forenede en række praktiske formål i sig: Den var nem at håndtere, en rigtig brugervenlig sag. Den blev lidt billigere, en prisrigtig sag. Den fik et enkelt og tidløst design, noget som begejstrede producenter smigrede med betegnelsen »æstetisk«. Den virkede ved ekstremt høje hastigheder efter et simpelt enten-eller system (»on/off system); nu kunne de unge og nogle få af de gamle - nemlig dem, der evnede at sætte sig ind i betjeningen af det nye udstyr - nå at regne mange flere opgaver på kortere tid. Det er forståeligt, at glæden over opfindelsen fandt talrige og forskelligartede udtryk, og at opfinderen blev gjort til genstand for en festivitas, der grænsede til idol-dyrkelse. Ved den årlige Georg Gearløs-prisuddeling, der blev transmitteret i TV, modtog Neal en gylden lineal sammen med Georg-statuetten og en check på 100.000 penge. Ikke et øje var tørt, da L. I. Neal i sin takketale pointerede, at de mange penge ville blive brugt som et længe savnede økonomiske fundament for en asketræsplantage, som med tiden skulle sikre en stadig strøm af råmaterialer til linealproduktion.

I det lille lands undervisningsministerium blev det bestemt, at alle landets gymnasiaster i løbet af deres tre år i gymnasiet skulle have et lineal-kursus. Ikke bare matematikerne, hvis hovedfag netop var regning m.v., men også de sproglige, hvis sans for og interesse i matematik var beskedne, skulle have 100 timers undervisning i brugen af linealer. I kursus indgik også undervisning i linealindførelsens konsekvenser for samfundets politiske og økonomiske struktur og styring, og konsekvenserne for den enkeltes tilværelse, set i et psyko-fysisk perspektiv, med særligt henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af den øgede fritid.

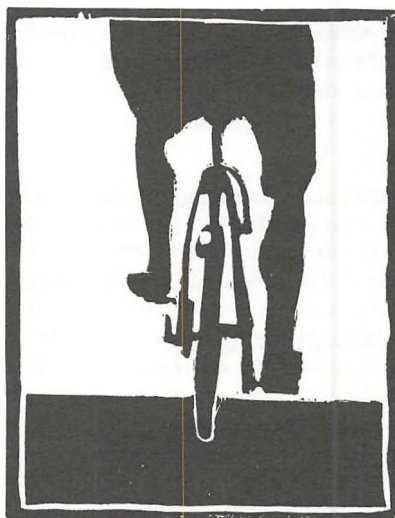
Det var således en fortræffelig kursus-plan. Og det blev videre bestemt, at landets gymnasielærere, tykke såvel som tynde, skulle varetage denne undervisning, og dét aldeles omgående. Det betød tilsyneladende kun lidt (eller slet intet) at kun ganske få lærere beherskede det nye hjælpemiddel. Man resolverede, at 2 gange 5 dages kursus måtte være nok for alle dem, der ikke anede noget som helst om linealer; de havde jo trods alt kun studeret 8 år på universitetet før de tog eksamen i de dag, de normalt underviste i. Gymnasielærernes fagforening fandt også at sagen var klar, og disse strålende tillidsserklæringer blev fulgt op at et dekret om, at lærerne naturligvis skulle undervise i deres oprindelige fag i normalt omfang, og at arbejdet med lineal-kurserne bar lønnen i sig selv, hvorfor de ikke blev honoreret.

Rundt omkring på skolerne blev der anskaffet linealer i kilometervis, og alt var såre vel, indtil det liberalistiske princip om fri konkurrence bevirkede at mange forskellige linealer væltede ud på markedet. Der kom solidt isenkram (»hardware«) af stål, messing og diverse andre legeringer; de brugtes især af jetsettet. Øko-flipperne gik ind for linealer af træ, hvor alle tænkelige træsorter efterhånden forefandt. Mindrebemidlede måtte nøjes med plastic-linealer, hvor fiffige fabrikanter dog som kompensation markedsførte deres produkter i et utal af farver. Drømmen om et samlet og enigt lineal-folk blev rask torpederet, og der kom ufred til det fredselkende folk. Drømmen blev til mareridt, da man i andre lande valgte at brude de dér gældende længdemål. Snart var der linealer med millimeter og centimeter, linier og tommer (både engelske og danske); til søs og i luften brugte man helst linealer med længdeangivelser i sømil, men de viste sig dog uholdbare i længden. En overgang var linealer helt uden længdemål stærkt i vælten, men forsvandt snart, da det af deres kritikere blev fremhævet, at disse linealer savnede ethvert særpræg. Deres forkæmpere påstod at de kunne bruges på tværs af sociale og nationale skel, hvorfor de kaldte sig selv Internationale, mens modstanderne betitlede dem socialister eller kommunister på grund af deres ensrettede ideologi. Kronen på

værket var buede og hullede linealer, som en sejlvet lille flok fanatikere brugte til at tegne kurver og parabler med. De var naturligvis helt ubrugelige til de oprindelige formål. Det blev til sidst helt utåleligt med alle disse inkompatible linealer.

Sådan gik det i det lille land. De unge, som skulle nyde godt af den nye opfindelse, blev rodløse og mismodige. De virkelig gode kvalitetslinealer var så dyre at skolerne ikke havde råd til at anskaffe dem, og eleverne blev for en stor dels vedkommende henvist til at bruge linealer af diskutabel kvalitet. Hverken lærerne eller de unges forældre kunne hjælpe dem i særlig stort omfang. Gymnasiet, der var planlagt til at spejle en velordnet harmoni, kom i stedet til at spejle et kaotisk sammensurium, og i en vis forstand kom det således til at spejle verden før Vorherre fik sat skik på tingene, hvilket som bekendt skete uden brug af lineal.

Men det var nu også en helt ekstraordinær tilstand. Man måtte blot håbe, at de unge selv fandt ud af, hvad linealerne kunne bruges til. Og det gjorde man så. Man håber stadig.

Caryesford, 8. klasse. Linoleumssnit.

KORT OM SPORT

Helene Gottlieb, Ole Pedersen og Pram Gad

Mange sportsgrene er i årets løb blevet udøvet med vekslende tilslutning, varighed og intensitet. Ofte kniber det noget med tilslutning og stabilitet i den ugentlige træning udenfor skoletiden, mens der som regel er stor interesse for stævner, især når disse ligger i skoletiden... Har vi spredt os over for mange aktiviteter, der kører sideløbende?

Fodbold:

Vi deltager i den traditionsrige kostskoleturnering, men med 3 nederlag i efterårets kampe ser det lidt sort ud med den sportslige succes. Karakteristisk er det, at havde halvsresultatet været gældende, havde vi haft 4 points. Noget tyder på at grundkonditionen ikke er god nok, og at vi derfor går ned den sidste halve time. Vi tabte også kampen mod Sorø om Røperpokalen, men har forhåbentlig i læsende stund taget frygtelig revanche på hjemmebane. Endvidere kommer også Haslev og Stenhus på besøg. Der påtænkes et par fodboldkampe for grundskolen mod Jernbanegade og Lille Næstved skoler.

I de 3 afviklede kostskolekampe er fiduspokaler for bedste indsats tilfaldet: Adam Gade, Adam Vieth og Mikica Zivadinović.

En sluttet skare har forsøgt at hindre vintestens sædvanlige konditionsdyk ved intensive indendørs kampe i Helenhallen.

Atletik:

Efter en god træningsindsats deltog vi traditionen tro i det årlige regionsstævne, der i dette skoleår fandt sted i Maribo. Begge de deltagende drengehold vandt deres gruppe og blev således *regionsmestre*. Dette indebar, at den ældste gruppe hos drengene skulle deltage i finalestævnet i Haderslev. Trods en bedre placering end seedningen forudsagde, var konkurrencen for stor til en placering blandt de bedste. Til gengæld vandt det samlede drenge-pigehold den traditionelle atletikkamp mod Sorø Akademi, og hermed er vandrepokalen igen på sin plads - på Herlufsholm.

Atletik - piger:

Skolen deltog atter i år i gymnasieskolernes atletikstævne, som blev afholdt den 19. sep. i Maribo. Vi har ikke mange piger på skolen, der dyrker atletik i fritiden, men i de fleste discipliner klarede holdet sig pænt - også selv om en af »støtterne«, Tina Bækgård, måtte melde afbud. Med et par gode 800 m løbere og et par kuglestødere ville holdet rykke bort fra den 4. plads vi endte på. Rent kammeratligt havde vi en god dag med rimeligt vejr.

Den 3. okt. fik vi oprejsning. I et lokalt opgør med Sorø Akademi - som ikke var med i Maribo - vandt vi stort set alt. Her tog vi desuden nogle mere utraditionelle discipliner op, såsom parvis længdespring, 10 x 100 m stafet med mixede drenge/piger samt 3000 og 5000 m løb.

Et par piger har sat skolerekord:

Tina Bækgård, 3.y, satte i 85 skolerekord i kuglestød med et stød på 8,93 m.

Mie Maagaard, 1.z, satte i 85 skolerekord i længdespring med et spring på 4,88 m.

Håndbold:

Et hold drenge blev i sidste ombæring tilmeldt gymnasieskolernes turnering og blev efter en imponerende indsats *sjællandsmestre* efter et par spændende opgør i de afgørende kampe. Med stævnelederens ord: »Vandt det klogeste hold« - Herlufsholm, ikke mindst fordi holdet formåede at skifte tempo på de rigtige tidspunkter og vente med afslutningerne til chancerne var store nok til effektiv afslutning. Holdet bestod overvejende af 1.g med Karsten Nielsen, Nicolai Back, Henrik Jensen og Carl Randow som nøglespillere; men det skal fremhæves at resultatet blev opnået ved en helstøbt holdindsats. Når dette læses har vi rundet sæsonen af med en skolekamp mod Haslev.

Basketball - piger:

Vi har på skolen en del gode basketballspillere. Pigerne har dels trænet efter skoletid med PG og dels spillet i pauserne.

Vi har haft to træningskampe med Sorø. Her viste vores 3.G-hold sig suveræne. Vi startede med at vinde første kamp 23-6, men

efterhånden satte Sorø tempoet op, og sidste kamp endte 29-22. Vores 1.G-hold spillede mod Sorøs 2.G-hold. Her vandt Sorø med meget forskellige resultater lige fra 17-16 til 24-2! Ved det sidste stævne med Sorø havde vi nogle nye piger med fra 1.G, som dog manglede noget kamptræning.

Drengehold fra 1. og 2.g har været til stævne på Stenhus, hvor 2.g-holdet ledet af Carsten Heinze og Michael Plaugmann måtte bøje sig for overmagten, mens 1.g'erne, ledet verbalt og taktisk af Carl Randow, vandt deres gruppe og kvalificerede sig til semifinalerstævnet i Ballerup, hvor holdet besatte 3. pladsen blandt 5 deltagende hold. Sæsonen afsluttes på værdig vis med at vi møder Sorø her i foråret med 2 hold.

Badminton:

Skolen deltog med et hold på 4 piger og ditto drenge i gymnasieskolernes indledende stævne i Sorø, men trods flotte enkeltpræstationer fik vi jævnt hen tæv. I en senere skolematch mod Næstved Gymnasium fik vi også smæk, men i sæsonens sidste skolematch mod Sorø lykkedes det holdet at vinde 10-7. Ikke mindst Lasse Lowater, Ulrik Andersen og Bettina Vinther gjorde rent bord og vandt alle deres kampe. Når dette læses er Herlovianer-mesterskaberne både for grundskole og gymnasium forhåbentlig vel gennemført og mestrene fundet.

Bordtennis:

Der har ikke været organiseret træning i dette skoleår, men en enkelt match mod Sorø viste, at det kunne være tiltrængt. Indkøb af endnu mindst et par borde er dog en forudsætning for at en egentlig fællestævn kan startes op i det nye skoleår.

Orienteringsløb:

Der afholdes halvårslige O-løb mod/med Sorø, hvor både grundskole- og gymnasieelever kan deltage enten som hold eller enkeltvis. Op til løbene arrangeres træningsløb, men tilslutningen har været ringe ligesom vejret... I efteråret var vi i Sorø og selv om der ikke er faste regler for resultatberegningen,

må vi nok erkende, at vi besatte 2. pladsen. Her i foråret har vi fordel af hjemmebane og nytegnede kort, så hvis ellers herlovianerne kan lokkes ud i den spirende forårsskov skulle der været gode chancer.

Volleyball:

OP og PG var arrangører af det regionale volleyballstævne for drenge på alle 3 klassetrin i gymnasiet. 1.g-holdet udviklede sig i 2 5-sætskampe og tabte dem begge. 2.g tabte også deres kampe selv om flere var meget jævnbyrdige. De »gamle« drenge vandt deres pulje og deltog i semifinalerstævnet i Vordingborg, hvor det blev til lutter nederlag trods supersmasherne Poul Østergaard og Søren Lunds utallige luftture.

Volleyball - piger:

Vi har haft volleyball på programmet som fritids - men de gange træningen ikke var aflyst, var der kun få piger til stede.

Der har været mere interesse omkring stævnerne. Dels et mixhold-stævne med Næstved Gymnasium den 20. nov. og gymnasieskolernes volleyballstævne, der blev afholdt i Nakskov den 30. jan. 86. Her deltog vi med et 3.g og et 1.g hold. Vi havde mange gode kampe og meget fint spil og havde bl.a. den »glæde« at vores 3.g piger var de eneste, der kunne vinde et sæt over Vordingborg (læs »Bogø«). Derudover kneb det med at vinde, end ikke lodtrækningerne kunne vi vinde.

Nu er det heldigvis ikke primært resultaterne til træning og stævner, der betinger om disse aktiviteter opleves som positive, men nok så meget om holdet og aktiviteten fungerer socialt. I den forbindelse kunne man håbe på, at det blev muligt at lave enten kønsblandede hold eller stævner indenfor stadig flere idrætsgrene i de kommende år. Som et eksempel på at det fungerer kan nævnes, at vi i marts måned var 4 hold afsted til Sorø i form af: 2 drengehold, 1 pigehold og 1 mix. I alt blev der i løbet af eftermiddagen spillet 8 kampe, hvoraf vi (som en detalje) vandt de 7. Hvis der er interesse for det, gennemføres endvidere i maj måned en klasseturnering for mixhold, hvor 3.g jo desværre nok ikke har tid til at deltage...

FORÅRSKONCERTEN

Nils Aarsø

Med en række birketræer, sitrende lysgrøne af bristende knopper foran scenen og med et bagtæppe af helt Dufy'sk tilsnit, og Garfield bekymret filende med neglebidende koncentration på en violin i hjørnet bag flyglet, var der skabt en forventningsskabende ramme om årets forårskoncert. De blev også til fulde indfriet. Skønt programmet strakte sig over tre timer, var det så underholdende at man næsten var tilfreds med den Jacobsenske siddekomfort.

Koncerten indledtes med et lån fra Grease - og fedtet var det som det skulle være - og solbriller og opfordring til knipsen understregede det parodierede element der var et gennemgående træk i flere af koncertens numre. For publikum var det da også »Love at first sight« som 1. a sang. Med deres indledende optræden var stemningen slået an og herefter gik det, under Kofoeds engagerede ledelse, slag i slag med Fats Woller, Super Tramp - et indslag der sideløbende med det musikalske indhold demonstrerede den udtalte og altså også indfrie hang til udklædning (en iøvrigt fredsommelig dipel matriakalsk i rød baret og kampuniform) der bidrog sit til helhedsindtrykkets festlige karakter; »lyrical, beautiful, magical« blev der sunget - efter det obligate kabelbrud på det i øvrigt velfungerende nye højttaleranlæg. På trods af denne fornuftige anskaffelse var det dog ikke muligt for Deres udsendte at få det fulde udbytte af det følgende indslag, men de kuttetklædte munke oplyst af blafrende stearinlys og Birgitte Gøje nydelig i ramme, kompenserede ad visuel vej for de auditive tab. Für Elise forkastedes tilsyneladende med en armbevægelse, men vi kom dog In the Mood. Her ville jeg gerne have haft teksten i et program, thi skønt der var tale om en flydende og begejstret opførelse følte man sig i sin lyttende anspændthed snydt for noget. »Fed musik - Duah«!

Som nævnt var der sørget for et varieret program og efter denne masseoptræden var Stefan alene på scenen med Chopins Valse

Lars Skovbæk Jensen ved Maskinerne.

brilliante, spillet med den kombination af virtuøs bravour og indlevelse som musikken kræver. Stefan takkede for det store bifald med et ekstra nummer, Etude i yes-dur.

Men publikum blev også direkte involveret, Andreas Gnisten Larsen - still going strong - satte sig til flyglet og spillede sin egen og Juel Møllers »Hører i skovene suse« - der er pondus!

Efter fællessangen fik vi Hair - »Got my ass«! Man hæftede sig da også ved den animalske prydelse af denne legemsdel hos flere deltagere, men forklaringen kom snart. Gnags-lånet: »De vilde kaniner«. Da de smuttede tilbage i deres huller kom Brothers of the Past på scenen. Et vidunderligt nummer, med den modenhed som parodien forudsætter, glimrende indstuderet i detaljerne, gestus,

kast og hårpragten, storartet greb om den imaginære mundharmonika og sproglige træfsikkerhed, pastichens: »Han er faneme bare så passiv« - fremragende underholdning!

Kofoed havde med sædvanlig sikkerhed ladet 2.z - lutter mænd - optræde som de rigtige af slagsen som begynder »der hvor andres drømme holder op« - også udmærket, blot var der tilsyneladende problemer netop med dette: at holde op. Af den udstrakte brug af ikke-musikalske effekter så vi her røgen - jeg greb mig selv i en bekymret overvejelse over om det nu var en tilsigtet effekt.

Mynster og Co. (én nævnt - ingen glemt) bidrog deres til koncertens vellykkethed. Deres første optræden bestod af en række Beatles-numre, fremført with the real Liverpooldian accent. Publikum var begejstret, men de var også gode - både Beatles og deres beundrede.

Herefter introducerede Kofoed kort det følgende, et uddrag af Pinafore, hvor Iris og Margit lagde stemme og krop til Miss Chippys med strandandet, jomfrunalsk myndighed og affekteret hujen, storartet som også »Admiralens vise«, som Margit akkompagnerede efter at have afført sig barmsværheden. Alle var gode, men navnlig moralen må fremhæves. Ja - ikke til efterlevelse naturligvis - men sangeren.

Skolen kan nu nyde gavn af endnu en dygtig pianist. Lars spillede efter at bolværksmatroserne havde forladt scenen en af sine egne kompositioner. Et stykke musik som pirrede nysgerrigheden med de spor af eklekticisme som uvægerlig præger en ung musikers egne værker.

Men vi har jo også vores eget blæserorkester som bar os allesammen gennem Forårsmarchen inden 1.z gik på scenen med deres opfordring til forbrødring. Potpourri eller Babylonisk forvirring? - Raaschou fik i hvert fald lejlighed til at vifte med hele fire svenske flag medens pramdragerne stønnede sig færdige.

Lars og Stefan spillede derefter firhændigt to valse af Brahms som de tydeligvis holder af (det gør De vel også, og synes vel derfor som jeg, t de burde have åbnet flyglet?) før en række lyserøde pantere gik på scenen. Hunnerne

var - meget raffineret - sorte ditto; den afsluttende brølen lød dog snarere som kom den fra en *Felix domesticus*. Eller virkede den blot så tam, fordi vi fik stærk tobak ovenpå. Stærk var den i hvert fald, så det bed og sved. »Selv om jeg kun nærmer mig de fyrre år« blev der sunget, selv om det er min situation forstår jeg godt publikums begejstring (af nostalgiske grunde eller p.gr. af musikalske kvaliteter), men også at antallet af decibel kunne virke overvældende på dem der *har* passeret. Men det var ikke kun den efterfølgende susen i ørene der bidrog til tidskoloritten, de hysteriske hylende og dånende skolepiger gjorde illusionen fuldendt.

Fire katte fra 1.g. lokket ud på det varme bliktag af fotografen.

Så New Orleans i nobelt dress og gode stemmer før korets Bob Marley. So much trouble in the world today - og - Anything can happen. Begge udsagns rigtighed er indiskutable og korets ønske - på trods af Kofoeds skepsis - om at synge Lotte Rømers opfordring til fred var en fornuftig afslutning på deres optræden, også fordi vi derved fik lejlighed til at få indblik i betydningen af ekskursioner.

Den glimrende formiddag sluttede med at Stefan og Morten spillede Memory fra Cats;

med deres dygtighed gjorde de det til god musik - det kan ikke gøres bedre.

Begejstringen var stor for dette sidste indslag og for koncerten som helhed, Kofoed blev belønnet for sin indsats med taktfast klappen, med nyt brændstof til sin imponerende energi og en flaske whisky rektor tryllede ud af ærmet.

Vi siger tak og håber han vil nyde den, han har fortjent den.

FOLK & FÆ

15. januar: Sygeplejerske fru Ragnhild Normann Jørgensen fylder 60 år.

13. marts: Gymnasieoverlærer Vagn Andersen fylder 50 år.

1. april: Tømrer Madsen fylder 60 år.

6. april: Bente og Sven Krarup Christensen udvider familien med en velskabt søn.

8. april: Rektor Gert Olsen og frue fejrer sølvbryllup.

24. maj: Fru Eva Bardram fylder 40 år. Gennem Rotary besøger i øjeblikket Sara Baker fra New Zealand og Jocbyn Mccahon fra Australien som udvekslingsstudenter for tiden henholdsvis 1.a og 1.b.

SET & SKET

Januar:

9.-10. Elevkonsultation for 3.g.

11. Forældremøde for 2.g.

14. Trolledag.

15. 2.gz på ekskursion med Carl Bruhn til H. C. Ørsted-institut.

15.-16.-17. Besøg af aspiranter til 1.g fra skoler i Næstved.

18. Forældremøde for 7. og 8. kl.

21. Orientering for 1.g aspiranter med forældre.

22.-23.-24. Besøg af aspiranter til 1.g fra skoler i Næstved.

17.-25. Anker Nielsen og 2.y i Paris.

24.-31. Hans Hansen og Bjørn Christensen med 2.x og 2.b i Rom.

Februar:

1. Forældremøde for 9. og 10. kl.
- 4.-11. Ulrichsen med 2.a og 2.z i Rom.
- 12.-15. Bardram med 10. kl. og 1.g's tyskhold i Berlin.
15. Elevrådet arrangerer karneval.
20. Studieorienterende møde for 2. og 3.g ved studerende fra København.

Marts:

1. Gøyebal for grundskolen. 9. kl. opfører under Benny Njors instruktion komedien: »Skoleinspektørens mareridt.«
- 11.-14. Terminsprøver for eksamensklasserne.
20. Vinderne af KONTAKT's novellekonkurrence ved jubilæet tager med rektor og frue til København; som Herloviaersamfundets gæster besøger man Folketinget, Kanal 2, Radio Voice, Rosenborg og Lorry.
20. 1.sb med Krarup Christensen og Mads Nielsen besøger Kuwait Petroleum - (edb).
23. Konfirmation af dipler fra 8. kl.

April:

7. Carl Bruhn med 3.g på ekskursion til Risø. Karen Fanøe og H. J. Bentzen med 1.z på edb-ekskursion til Kuwait Petroleum.
10. Trandum med 3.x på ekskursion til Risø.
16. Den traditionelle forårskoncert med gymnasiet og Koefoed.
18. 3. prøver huer hos Haagensen.
19. Kristian Olsen med 2.y på Glyptoteket.
22. Fællesarrangement for gymnasiet, 10. og 9. kl. Gonzales Vargas taler om flytningeproblemer.

Maj:

- 5.-13. Folkeskolens afgangsprøver.
6. 3.g's sidste skoledag.
- 9.-14. Skriftlig studentereksamen.
23. Skolens 421-års fødselsdag.

FRANSK STUDIETUR

Efter et par opfordringer fra klassen var Anker overtalt. Han ville igen i år ofre en uge i byernes by med sine elever. Efter mange tekster om Eiffeltårnet, Notre Dame osv. stod vi den 18. jan. i Paris med store forventninger til den kommende uge.

For at få lidt stedsfornemmelse startede vi med en sejltur på Scinen, og herfra fik vi et overblik over, hvor rig på seværdigheder Paris er. Disse seværdigheder fik vi så i den kommende uge rig lejlighed til at stifte nærmere bekendskab med. Blandt alle de ting vi nåede at se, var Eiffeltårnet det, der gjorde det største indtryk. Specielt om natten hvor det var oplyst. Men Eiffeltårnet er ikke det eneste, der skal ses om natten, det samme gælder nemlig Rue St. Denis. En tur ned ad denne gade er en chokerende oplevelse. Selv ikke på Montmartre havde vi set prostitution, der kunne sammenlignes med det, vi her var vidne til. Overalt kunne vi se ganske unge piger i opgangene, mens mændene sneg sig væk.

Vi tilbragte også en dag på et fransk gymnasium. Dette besøg var noget mange af os havde set frem til, og for de flestes vedkommende levede besøget også op til forventningerne, idet vi her havde mulighed for at stifte bekendskab med jævnaldrende franskmænd. Dette besøg var et af de mere ultraditionelle punkter på programmet, der ellers mest bestod af de almindelige turistattraktioner.

Naturligvis var formålet med turen også at få talt så meget fransk som muligt. På trods af vores kundskaber eller mangel på samme. Og vi opdagede hurtigt, at det var let at komme i kontakt med franskmændene. Bl.a. de mange kunstnere, der holder til på Place du Tertre, var med til at give os et indblik i den specielle kunstnermentalitet, der hersker i hele Paris og gør byen til noget særligt.

Merete Nielsen og Marianne Jels. 2.my.

Som et farvel til årets studenter bringer vi her et uddrag af en tale holdt ved dimissionen på Herlufsholm den 19. juni 1985.

SKOLEN SOM ET SPEJL AF TILVÆRELSEN - PÅ GODT OG ONDT

Preben Greve Ahlefeldt Laurvig (student Herlufsholm 1955).

Nok en epoke i Jeres unge liv er afsluttet og samtidig den epoke som har haft og vil få størst indflydelse på Jeres liv og fremtid. - Nu er der det med epoker, at de hele tiden dukker op, der er forskellige, men de kommer med mellemrum: Dåb, første skoledag, konfirmation, studentereksamen - og så bliver det alvor: Forlovelse, bryllup, barnedåb o.s.v., o.s.v.

Men der er en fællesnævner for hver epoke, en slags treenighed, og det er: Flosklerne, håbet og realiteterne. Disse tre går igen i alle epoker, men lad os tage flosklerne først:

Danske studenter, børn af Herluf og Birgitte, herrer i åndernes rige! - Hva' beha'r?

Men håbet, det er noget andet, for det er Jeres eget, hver af Jer har et privat og personligt håb for den tid der nu kommer - og for den der kommer efter. Ingen andre kender det håb i sin helhed, måske knap nok Jer selv. - Det er en blanding af ønsker og idealisme, ambition og dovenskab og håb - håbet om noget godt - smukt - varmt og lysende.

Det er nok den mest værdifulde del af denne treenighed - det er den der skal lede Jer frem til det grundlag som I skal bygge Jeres liv på - et liv der for alvor begynder nu.

Og realiteterne: De er heller ikke absolutte, for det er så heldigt at man kan påvirke sine omgivelser ved smidighed, forudseenhed og stædighed.

Det skal I endelig huske: I har indflydelse på Jeres situation - og indflydelse er noget positivt, og det positive er tiltrængt i disse tider, hvor realiteter og muligheder er blevet en betydende del af den manipulation som desværre er blevet almindelig med de polariseringstendenser vi ser i samfundet i dag. Vi kender alle den leflen for det negative

som vi konfronteres med i den daglige nyhedsformidling. - Og det *er* manipulation, for nok er tiderne vanskelige og nok er der problemer - men vanskeligheder skal overvindes og problemer gøres til opgaver - og de kan løses.

Så, for at vende tilbage til flosklerne: Det bliver ikke en dans på roser!, men hvis I griber livet med begge hænder, bruger Jeres intelligens og smidighed og stædigt forfølger Jeres håb så er Jeres chancer store og uendeligt meget større end hvis I falder i grøften - ned i håbløshedens, passivitetens og de forbenede tankers mudder.

Denne spændende opgave skal I løse med de midler I har fået fra Jeres forældre, Jeres egen individualitet og skolen. Og Herlufsholm har modnet Jer - og givet Jer viden og erfaringer som vil gavne Jer fremover. Og det er ikke bare de gode oplevelser der har gavnnet: Lærdommen, den historiske kontinuitet, kammeratskabet, den gode opdragelse og den åbne omgangsform - men måske i højere grad det negative som I også har oplevet: Inkonsekvens, urimelighed, uretfærdighed, uvenskab og isolation.

For gode oplevelser er en kilde til glæde og tilfredshed, de negative lærer man af, man lærer hvad man selv skal undgå.

Og på den måde bliver skolen et spejl af tilværelsen, et mikrokosmos som rigtigt forstået og rigtigt brugt - med smidighed og intelligens - giver Jer en ballast og et erfaringsgrundlag som kan vare livet ud.

HERLUFSHOLM KONTAKT MAJ -86

1

Årsberetning 1985-86.

10

Forstander Aage Wolff-Sneedorff: Peder Bodilsen.

13

Rektor Gert Olsen: Farvel og tak — Goddag og velkommen.

18

Bent Zwergius: Møde med skolen.

20

Mogens Jensen: En vandring gennem Herlufsholm - ill- Jørgen Brendekilde.

24

Anna Sofie Hansen: Et par ord med på vejen til nye elever i 1.g

27

TROLLETALEN 1986.

28

Helge Wohlfahrt Andersen: Faglige vanskeligheder i 1.g

29

Jørgen Hvidtfeldt Nielsen: Det første år med piger.

33

Mads Nielsen: Herlufsholm fejrer Skovkloster.

36

Jens Krogh-Madsen: Sværd skal vige for kors, En anmeldelse. Det dramatiske Herlufsholm.

41

Lars Thorslund: Røde Plads - her og hisset.

42

Dan Løhde Otzen: En præmietur!

43

Hans-Jørn Bentzen, Mogens Jensen: Gymnasiereform.

44

Carl Bruhn: Når computeren drejer dig en knap.

46

Marianne Olsen: Er Det Budskabet? Om 30-timerskurset i 1.g.

48

Jens Krogh-Madsen: »Lys over land; det er det vi vil!«

50

Kort om sport.

52

Nils Aarsø: Forårskoncert.

54

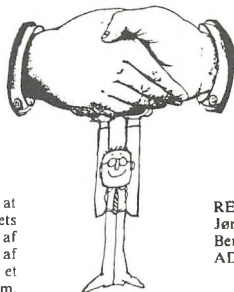
Folk og Fæ. Set og Sket.

55

Merete Nielsen, Marianne Jels: Fransk studietur.

56

Ahlefeldt Laurvig: Skolen som et spejl af tilværelsen - et farvel til årets studenter.

UDGIVER: Herlufsholm Skole. Bladets formål er at styrke forbindelsen mellem skolen og hjemmene, og dets spalter står åbne for læserindlæg som skønnes at være af almen interesse for læserkredsen. Redaktøren vælges af lærerrådet. Kontakt udkommer tre gange i løbet af et skoleår og uddeles gratis til skolens elever og deres hjem.

REDAKTION: Vagn Andersen, Hans-Jørn Bentzen, Jørgen Hvidtfeldt Nielsen, Mads Nielsen - redaktør, Poul Bentzen - foto.

ADRESSE: Herlufsholm Skole, 4700 Næstved.

Ferie og rejsedage 1986 - 87

Fugleskydning: Lørdag den 30. august. Forældre og gamle disciple er velkomne om eftermiddagen. De gamle disciple er velkomne til at deltage i aften dansen (kl. 20.00), man bedes i forvejen meddele deltagelsen til lektor Normann Jørgensen eller rektor.

Som i de foregående år, siden 5-dages ugen blev indført, holdes der ikke fri hver lørdag, men i stedet gives der fri en række mandage, så at antallet af skoledage bliver som ved andre skoler.

Derved får de fleste disciple mulighed for at tage hjem eller besøge anden familie eller venner på et 3-dages besøg. Hvilke lørdage og mandage, der er fridage fremgår af følgende plan:

Rejseweekend: Fredag den 22. august-mandag den 25. august.

Rejseweekend: Fredag den 5. september-mandag den 8. september.

Rejseweekend: Fredag den 19. september-mandag den 22. september.

Rejseweekend: Fredag den 3. oktober-mandag den 6. oktober.

Efterårsferie: Fredag den 17. oktober-mandag den 27. oktober.

Rejseweekend: Fredag den 7. november-mandag den 10. november.

Rejseweekend: Fredag den 22. november-mandag den 24. november.

Rejseweekend: Fredag den 5. december-mandag den 8. december.

Juleferie: Onsdag den 17. december 1986-onsdag den 7. januar 1987.

Der er almindelig skolegang onsdag den 17. december til kl. 11.30. Derefter bliver der afslutning i kirken og hjemrejse til juleaften kl. 13.00. Skolegangen begynder i det nye år torsdag den 8. januar kl. 7.55.

Trolledag: Onsdag den 14. januar 1987.

Rejseweekend: Fredag den 16. januar-mandag den 19. januar.

Rejseweekend: Fredag den 30. januar-mandag den 2. februar.

Rejseweekend: Fredag den 13. februar-mandag den 16. februar.

Rejseweekend: Fredag den 27. februar-mandag den 2. marts.

Rejseweekend: Fredag den 13. marts-mandag den 16. marts.

Rejseweekend: Fredag den 27. marts-mandag den 30. marts.

Påskeferie: Lørdag den 11. april-mandag den 20. april.

Busafgang i forbindelse med påskeferien lørdag den 11. april kl. 12.10.

Palmesøndag den 12. april 1987 konfirmation for 8. klasse.

Rejseweekend: Fredag den 1. maj-mandag den 4. maj.

Bededagsferie: Torsdag den 14. maj-søndag den 17. maj.

Ferie i forbindelse med PINSEN: Torsdag den 4. juni-mandag den 8. juni.

Når der er rejseweekend eller ferie, kører der bus fra skolen til København* og Korsør efter skoletid.

Ved afslutningen af ferie eller rejseweekend kører der bus fra København kl. 19.30 -

afgangstidspunktet fra Korsør afpasses efter færgeforbindelsen Nyborg-Korsør.

*(Bussens holdeplads er ved TB-stationen i Ingerslevgade).

Skoleårets begyndelse

Mandag den 11. august: Nyoptagne dagelever bedes møde kl. 8.00. Der vil blive givet en orientering og foretaget en omvisning ved nuværende disciple, nogle af lærerne og rektor.

Kl. 10.00: Lærermøde angående årets start.

Nye kostskoledisciple bedes ankomme kl. 11.00-15.00, de øvrige inden kl. 18.00.

Almindelig skolegang begynder tirsdag den 12. august kl. 7.55. Den første lørdag bliver almindelig skoledag.